

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 160-160, 169-160

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. július 3.

bb. 1. magasodnak az új lakóházak - az idej budapesti lakásoknak majdnem a felét háromemeletesnél magasabb házban építik fel

i sb/sze/gy/vg

1962. július 3.

az idén már majdnem minden harmadik lakóházat falelemből rakják össze az építésügyi minisztérium vállalatai. ezzel a módszerrel már kétszerannyi lakást adnak át, mint tavaly. a munkában nemcsak a korszerű építési eljárás, hanem a házak magasodása, is jelentősen megváltozott. eddig két-háromemeletes házakban adták át a lakások nagyrésztét. jobban lehet gazdálkodni azonban az építési területtel és általában a csatornázás, közművesítés is kifizetőbb, ha magas házakat építenek. de a városkép is sokszor megkívánja, hogy nagyobb épületekkel szakítsák meg a házrengeteg egyhangúságát.

budapestben az idej lakásoknak már majdnem a felét háromemeletesnél magasabb házban építik fel. többek között az üllői úton toronyházak, a váci úton hatemeletes épületek, sőt az árpád-híd pesti hídfőjénél kilencemeletes házak átadását irányozták elő. a nagy magasságot könnyen legyőzi a toronydarukkal, hiszen az utóbbi években már megsokszorozták az emelőberendezések gépparkját. a személy- és a teherfelvonók beszerzése miatt mégis gondot okozott az építőipari vállalatoknak a sokemeletes házak átadása. a felvonók gyártása csaknem annyi ideig tart, mint a lakások építése. ezért közvetlenül a házak átadási határideje előtt tudták volna megkapni a felvonókat a gyártól és nem jutott volna elég idő a szerelésre. az építésügyi- és a kohó- és gépipari minisztérium közös megbeszélése alapján azonban sikerült áthidaló megoldást találni, mert a gyár vállalta, hogy határidő előtt megkezdje a felvonók fontosabb alkatrészeinek szállítását. ezzel a jelentős hozzájárulással az építők 2 518 lakást adhatnak át késés nélkül a sokemeletes házakban. /mti/

bb. 2. sorozat - nagy emberekről

i v/n/gy/sr

1962. július 3.

a móra ferenc könyvkiadó érdekes új sorozatot indít. a magyar és világirodalom, történelem, tudomány, művészet nagyjairól, neves írókról, tudósokról, politikusokról jelentettek meg életrajzi könyveket. a sorozatban évente nyolc kötet lát napvilágot. még az idén kiadják rónaszegi miklós shakespeare-ről, erdődy jános mátyás királyról, walter victor, marxról és engelsről szóló könyvét.

/folyt. köv./

bb. 2. /sorozat.... folyt./ gy

a kiadónál előkészítették már a sorozat jövő évi tervét is. murányi kovács endre munkácsyról, székely julia liszt ferencről, hegedüs géza, oliver cromwellről, kindzieszky emil pedig graham bellről ír könyvet.

az új sorozat első kötetei előreláthatólag karácsonykor kerülnek a könyvesboltokba. /mti/

..

bb. 3. másfélmillió éticsigát szállítottak zalából franciaországba

vid gk/gy/ká

1962. július 3.

a nyáreleji időjárás nem kedvezett ugyan az éticsiga „termésnek”, kevés volt az eső, a zalai földművelésügyi szervezetek azonban így is jelentős mennyiségű csigát vásároltak fel és szállítottak külföldre. komárváros és zalaapáti környékén másfélmillió éticsigát gyűjtöttek össze, s szállítottak franciaországba a mavad utján. /mti/

..

bb. 4. lengyelországi vendégszereplésére indul a néphadsereg művész együttese

ivt/gy/sr

1962. július 3.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művész együttese július 5-én indul lengyelországi körutjára. a katona művészek három hetet töltenek a lengyel népköztársaságban. többek között fellépnek varsóban, krakkóban, katowicében és más helyeken. /mti/

..

bb. 5. jelentős központi beruházásokkal gazdagodik a 2. kerület az elkövetkező években

i hi/gg/gy/sr

1962. július 3.

a 2. kerület az elkövetkező három évben számos olyan létesítménnyel gazdagodik, amelyek nem a kerületi tanács, hanem az országos hatáskörű szervek beruházásaiból valósulnak meg. a beruházások értéke meghaladja a 200 millió forintot.

/folyt. köv./

PK

bb. 5. / jelentős központi... folyt./ gy

a csatárka utcában háromszáz személyes gyermekotthont épít fel a fővárosi tanács. a közoktatás fejlesztését szolgálja a pesthidegkúton, a szabadság utcában megépülő nyolctantermes általános iskola is. a két létesítmény együttes értéke meghaladja majd a harmincmillió forintot, a belkereskedelmi minisztérium a zivatar utcában vendéglátóipari iskolát kíván létesíteni, mintegy harmincmillió forintos költséggel. ipari vonatkozásban említést érdemel a bányászati tervező intézet székházának építése a varsányi irón utcában. /mti/

..

bb. 6. július 9-én megkezdik az új operabérletek kiadását - fokozott érdeklődés a nagyüzemekben az új bérletek iránt

i fe/gk/gy/sr

1962. július 3.

az operaházban július 9-én kezdik meg az új bérletek kiadását. a már előzetesen bejelentett igények arról vallanak, hogy örvendetesen megnőtt az operai műfaj iránti érdeklődés a nagyobb üzemekben, így a ganz-mávg, a csepeli szerkezépgyár, az egyesült izzó és a május 1. ruhagyár dolgozói közül sokan jelentkeztek. az elmúlt évhez képest több bérletet igényeltek a statisztikai hivatal, az ötvös loránd tudományegyetem, továbbá az építők, a közlekedési és a pedagógus szakszervezetek munkatársai is. /mti/

..

bb. 7. kis fesztivál a kis-stadionban

k gk/gy/sr

1962. július 3.

a magyar kommunista ifjusági szövetség budapesti bizottsága és a magyar autóklub a 8. világifjusági találkozó előkészítése jegyében július 7-én este 7 órakor látványos autókarnavál felvonulással vit-stafétával és tűzijátékkal egybekötött kisfesztivált rendez a kis-stadionban. bemutatót tart a 8. világifjusági találkozóra utazó kulturális delegáció is. a műsorban fellépnek: ugray klotild, ilosfalvy róbert, id. és ifj. latabár kálmán, lászló margit, ágay karola, marczis demeter, kocsis albert, lehoczky zsuzsa, rozsos istván, psota irón, szántó erzsi, a három schmeller, az állami népi együttes ének-, zené- és tánckara, a kisz-együttes, balassa tamás tánczenekara, a pécsi balettegyüttes és a ki mit tud?-verseny döntőjének győztesei, konferál rátonyi róbert. /mti/

..

PK

bb. 8. új üdítőital: a mézike

i tó/tr/gy/vg

1962. július 3.

a fővárosi vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézet szakemberei új termékkel bővítették az üdítőitalok választékát. hársvirág mézéből készítették szénsavas üdítő italt, amelynek a mézike nevet adták. az új üdítőital megőrzi a méz jellegzetes zamatát. illetékesek alkalmasnak találták a méziket forgalombahozatalra és intézkedtek tömeges gyártásának megindításáról. /mti/

..

bb. 9. husz országban hallhatják a c,est la guerre című új magyar operát

i fe/gk/gy/sr

1962. július 3.

petrovics emilnek, a fiatal magyar zeneszerzőnek az idei évadban bemutatott c,est la guerre című nagysikerű operája iránt nagy az érdeklődés külföldön is. a budapesti operaelőadást számos ismert külföldi zenei szakember hallgatta meg, s hazatértük után több helyről megkeresések érkeztek. hangszalagra vették fel a teljes operaművet és a kulturális kapcsolatok intézete e napokban husz külföldi országba küldi szét. a hangszalagot magyarázó szöveggel, valamint az operaházi bemutatóról készült számos fényképpel egészítették ki. /mti/

..

bb. 10 tetőműtermek építését tervezik békéscsabán

vid n/gy/fm

1962. július 3.

a békés megyei képzőművész munkacsoport tagjainak régi kívánsága művésztelep létrehozása, ami azonban anyagi nehézségek miatt egyelőre nem valósítható meg. ezüst györgy és gaburek károly fiatal békéscsabai festőművészek azt javasolták a tanács illetékes szervének, hogy áthidaló megoldásként - külföldi, többek között párizsi példára - tetőműtermeket építsenek az új emeletes lakóházakra, illetve a jórészt kihasználatlan padlásokra. a megyei tanács végrehajtó bizottsága szakértőket kért fel a javaslat elbírálására.

király jános, a megyei tanács tervosztályának mérnöke társadalmi munkában tervet készített, amelynek alapján a közeljövőben megépítik az első békéscsabai tetőműtermet. /mti/

..

- 4 -

bb. 11. pártmegbízatás: a fiatalok nevelése - ifjusági szalag alakult a minőségi cipőgyárban

i sz/gg/e vg

1962. július 3.

a minőségi cipőgyár, amely tavaly költözött új, korszerű üzemépületébe, pontos, jó munkájáról ismert. jó hírnevében nagy része van annak, hogy dolgozói törődnek egymással, segítik a kevesebb szaktudással rendelkezőket. első alkalommal, két évvel ezelőtt bizta meg az üzemi pártszervezet kontra gyula szabászt, hogy vegyen részt a szocialista embertípus kialakításában, munkatársaival összefogva műhelyében indítsa el a szocialista brigádmozgalmat. a szocialista brigád azóta is eredményesen dolgozik. kontra gyula akkor, mint brigádvezető, nyolc társának ügyes-bajos dolgával foglalkozott, azóta azonban megbízták az egész szabászat vezetésével, ahol már ötven dolgozótársával kell törődnie.

a szabászatban szerzett kedvező tapasztalatok indították a pártszervezetet arra az elhatározásra, hogy a közeljövőben megalakított ifjusági szalagnál is alkalmazza a pártmegbízatásnak ezt a jól bevált módszerét. az ifjusági szalagnál mintegy hetvenen dolgoznak és egy vezetőnek nehéz összefogni, tanácsokkal ellátni a sok fiatalot, akik legtöbbször csak rövid ideje szakmunkás. a szalag dolgozóinak átlagos életkora husz év, de találhatók ott olyanok is, akik nagy szaktudással, sok tapasztalattal rendelkeznek. balázs lajos meős, stubner andrásné, piden józsef, szarvas jánosné és még néhányan legfőbb pártmunkájuknak tekintik, hogy a szakma minden csínját-bínját megismerjék fiatalabb szaktársaik. gondot fordítanak arra is, hogy fegyelmezetten dolgozó, nagy szaktudással rendelkező szocialista emberré váljanak a szalag dolgozói. néhány csoport már most latolgatja azt a szándékát, hogy a későbbiekben a szocialista brigád címért versenyez.

a minőségi cipőgyárban ez az igyekezet nem marad eredmény nélkül. a cipőfelsőrészkészítő ifjusági szalagra sohasem kell várakozni a további munkafolyamatot végző körnek. a gyárban az eredetileg tervezett 2060 helyett naponta már 2800 pár cipőt gyártanak, s az év végére el akarják érni a háromezres számot. az ez évről előírt 28 százalékos termelékenységet-emelkedést már az első félévben megközelítették. a pártkongresszus tiszteletére vállalták, hogy gyártmányaiknak 95.2% [százalékos elsőosztályú arányánál tartottak. csupán az exporttervvel birkóztak meg a szokásosnál nehezebben. gyártmányaiknak egyébként 86 százaléka exportra került, 26 ország üzleteiben árusítják a minőségi cipőgyár szépkidolgozású, kecses formájú körömcipőit. /mti/

..

a-
8.10

- 5 -

[százaléka elsőosztályú lesz. legutóbb azonban már 95.4

He

bb. 13. csaknem három méterrel lesüllyesztették a badacsonyi talajvíz szintjét - eddig 85 millió liter vizet szivattyúztak ki a földből - csatornahálózatot építenek az üdülőtelepen

i/sb/tr/rj ki 1962. július 3.

a badacsonyi üdülőtelepen korszerű csatornahálózattal váltják fel az elavult és egészségtelen házi szennyvíztisztító berendezéseket. a balaton-part közelében azonban meg kellett állni az építőknek, mert már két-három ásonyom mélységben felbuggyant a talajvíz, pedig háromméteres árkot kellett volna készíteni a cső elhelyezésére. a munka folytatását a budapesti csatorna- és vízvezetéképítő vállalat dolgozói segítették, akik a vízenyős területen átvezető cső 370 méter hosszú szakaszán csaknem három méterrel lesüllyesztették a talajvíz szintjét, hogy száraz árokban dolgozhassanak a csőbetonozók. az árok partja mentén 302 ideiglenes kutat furtak és ezek segítségével percnként 500 liter vizet szivattyúznak ki a földből. eddig összesen 85 millió liter talajvizet távolítottak el a munkahely területéről. néhány hét múlva azonban leállíthatják a szivattyúzást, mert elkészül a magas talajvízű terület utolsó csőszakasza, s ezzel befejezik az üdülőtelep új csatornahálózatának építését is. /mti/

--

bb. 14. rádióaktivitással jelzett takarmány a kísérleti csibéknek

i/ie/rj ká 1962. július 3.

rádióaktív sugárzással kezelt kukoricát és szóját termesztenek az eötvös loránd tudományegyetem alsógödi kísérleti állomásán. a különleges takarmányt a kisállattenyésztési kutató intézetben használják majd fel a baromfi-hizlalási kísérletnél. megállapították ugyanis, hogy ha egy kiló takarmányba 0.4 gramm methionin nevű aminosavat tesznek, tíz százalékkal gyorsabban gyarapodnak a csibék. az eljárást azonban tovább akarják tökéletesíteni, s ezért megvizsgálják, hogy a különböző fajtaú és különböző korú csibék-nél mennyi az optimális methionin adag. az aminosavat a rádióaktivitással jelzett takarmányba keverik, majd izotopos vizsgálattal kimutatják, hogy mennyit szivott fel belőle az állat szervezet. a világviszonylatban is egyedülálló kísérletek befejezése után a kutató intézet pontos „methionin-receptet”, ad a takarmánygyáraknak és így sokmillió csibe kap majd gyorsabb növekedésre serkentő takarmányt. /mti/

--

- 6 -

8.20

8.50

HR

bb. 12. pávatenyésztés a kesznyéteni termelőszövetkezetben

i so/gg/e ká 1962. július 3.

az ideai országos mezőgazdasági kiállítás látványossága lesz a baromfitenyésztési bemutató. nagy tojáshozamu tyúkokat, ezenkívül libákat, gyöngyösöket, pulykákat állítanak ki, ismertetik a peccenyekacsa nevelés módszereit, s még arra is tanácsot adnak, hogy a paraszti portákon hogyan lehet a régi gazdasági épületeket a legeredményesebben felhasználni aprójószág nevelésre. a bemutatóra egy különös nevezés is érkezett a borsod megyei kesznyéteni szabadság termelőszövetkezet-től. ez a közös gazdaság kilenc pávat szeretne felhozni a kiállításra. jelenleg 21 darabból áll az állományuk, de tovább kívánják szaporítani. igen szép szivárványos és fehér páváik vannak, s arra számítanak, hogy a következő években a bekerített parkok és diszkerterek részére tőlük is vásárolnak majd pávákat. /mti/

--

bb. 15. feltárják a mosonmagyaróvári vár kazamatáit

vid/fm/n/e fm 1962. július 3.

a második ötéves tervben több mint 22 millió forintot költenek az ország egyik legrégebbi mezőgazdasági felsőoktatási intézménye, a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia fejlesztésére. többek között a tanároknak új lakóházat, a hallgatóknak pedig kollégiumot építenek. a nagyszabású munkák során felújítják a régi vár épületét is, amelyben jelenleg az akadémia működik. a vár körül húzódó kazamata rendszer - amely a közép-korban a vár védelmét szolgálta - eddig nem volt látható. évek óta vita folyt a kazamata-rendszer lebontásáról, most azonban végleges döntés született: nem bontják le a vár körüli pincésort, hanem feltárják és az érdeklődők számára megnyitják. /mti/

--

bb. 17. az idén befejezik borsod megye falvainak villamosítását

vid/te/e ki 1962. július 3.

borsod megyében az év elején még 37 község nem volt villamosítva. a megyei tanács és az északmagyarországi áramszolgáltató vállalat úgy tervezte, hogy ebben az évben 24 községet kapcsolnak be a hálózatba, a kongresszusi versenyben azonban az émasz dolgozói vállalták, hogy a megye valamennyi községében bevezetik a villanyt. a munkákra 37 millió forintot költenek. ebből 30 millió forintot ad az állam, a többit pedig a lakosság társadalmi munkával, vagy a községfejlesztési hozzájárulásból fedezi. a munkák befejezése után, az év végére borsod megyének minden községében villany világít. /mti/

--

8.50

9. -

- 7 -

HR

bb. 16. nagy termést hoz a fagyra vetett tavaszi árpa

vid/ká/rj

1962. július 3.

a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos szakemberei az idei rendkívüli tavaszon arra kerestek megoldást, milyen módszerek a legalkalmasabbak a tavaszi árpa vetésére. a kunhegyesi kísérleti telepen február végén olyan fagyos földre tették a magot, amelynek felszíne csak három-négy centiméterre engedett ki. a talajt még az ősz folyamán gondosan előkészítették és a mélyszántással egyidőben 200 kiló szuperfoszfátot munkáltak el. a korán vetett árpa a márciusi kemény hidegben sem szenvedett veszteséget. hamar kikelt, s miután holdanként hatvan kiló pétisóval is fejtrágyázták, lényegesen gyorsabb fejlődésnek indult, mint a későbbben vetett kontroll parcellán. a kísérleti táblán már kasza alá érett a tavaszi árpa. a szakemberek becslése szerint a várható hozam 15-16 mázsára tehető, ami rekordnak számít a nagykunságban./mti/

-. -

bb. 18. a most végzett zalai általános iskolások közül ezren termelősövetkezetben akarnak dolgozni

vidid/fm/n/rj fm

1962. július 3.

zala megyében az idén mintegy háromezerhatszáz fiatal fejezte be az általános iskolát. közülük ezeröttszáz, tehát a végzett diákoknak csaknem fele különböző középiskolákban folytatja tanulmányait. az új tanévben két újabb középiskola is nyílik a megyében: zalaegerszegen két első osztállyal gépipari technikum, lentiben pedig ugyancsak két első osztállyal általános gimnázium. az idén végzett fiatalok közül ezernél többen ipari tanulóknak jelentkeztek az ipari és mezőgazdasági üzemekbe, illetve állami gazdaságokba.

ezerre tehető azoknak a fiataloknak a száma, akik a mezőgazdaságot választották élethivatásuknak, a faluban maradnak és a termelősövetkezetekben akarnak dolgozni. az egyik kis zalai faluban, beleznán például tizenhatan fejezték be általános iskolai tanulmányaikat, közülük hatan továbbtanulnak, tizen pedig szüleikkel együtt a termelősövetkezetben dolgoznak./mti/

-. -

- 8 -

9.00

9.30

102

b.b 19. iraki megrendelésre megkezdték az első két önjáró vízmű készítését szolnokon

vid/te/rj ki

1962. július 3.

a szolnoki víz- és csatornaművek két szakembere, mészáros pál és cseri jános mérnökök konstrukciója alapján ez év elején készült el az első magyar önjáró vízmű mintapéldánya. a nagyjelentőségű találmányt irakban próbálták ki, ahol teljes mértékben beváltotta a hozzáfűzött reményeket. a legnagyobb szemcsékkel szennyezett folyóvizet is tökéletesen megtisztította. a sikeres „vizsga” után iraki megrendelésre megkezdték az első két önjáró vízmű elkészítését a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság központi gépműhelyében. a nyereses vontatóra szerelt berendezés két nagy tartállyal rendelkezik, saját áramfejlesztő készülékkel működik és teljesítménye percenként eléri a 200 litert./mti/

-. -

bb. 20. a hazai cellulózeipar új nyersanyagának ígérkezik az édes szudáni cirokfű szalmája

vid/ká/gk/rj

1962. július 3.

a papíripari kutató intézet és a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézete közös laboratóriumi és üzemi kísérleteket folytatott az édes szudáni cirokfű szalmájával. a kísérletek azt mutatják, hogy a szalma kiválóan alkalmas cellulóze-ipari feldolgozásra. az édes szudáni cirokfű holdanként kétszer annyi szalmatermést ad, mint a buza és cellulóze tartalma azonos a búzáéval. megkönnyíti a feldolgozást az is, hogy technológiája teljesen megegyezik a buza szalmájának feldolgozásával.

a fejér megyei állami gazdaságok az idén már többszáz holdon termesztették az édes szudáni cirokfűvet és a jövő évben további nagy területen vetik. az édes cirokfű egyébként a mezőgazdaság egyik kitűnő zöldtakarmány-növénye, magnak termesztve pedig a takarmánygabonák magjával azonos értékű abrakot ad./mti/

-. -

bb. 21. új félkész étel a mirelite borsóleves

vid/te/rj ki

1962. július 3.

a győri hűtőipari vállalatnál három műszakban dolgoznak a bő termést adó borsó eltevésén. a tavalyi mennyiségnél jóval többet, negyven vagonnal dolgoznak fel. újdonság lesz a mélyhűtött levesborsó, amit sárgaréppával és fehérgyökérrel együtt csomagolva, főzésre előkészítve vásárolhatnak meg a háziasszonyok./mti/

-. -

- 9 -

9.15

9.25

bb 23. az aszály ellenére másfél méter magasra fejlődött, s már virágzik a szegedi 71-es hibridkukorica

vid/ká/gk/m

1962. július 3.

a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben az ujnemesítésű szegedi 71-es hibridkukorica - fehér károly tudományos kutató nemesítése - jóval megelőzve az egyéb köztermesztésben levő fajtákat, már virágzik és megkezdte a címezését. a növények a vetéstől a mai napig mindössze 14 milliméter csapadékot kaptak, s a nagyfoku aszály ellenére másfél méter magasra fejlődtek. nemcsak meleget és a szárazságot türi jól ez a hibrid, hanem két-három mázsával bővebben is terem, így alkalmas arra, hogy a csapadékban szegény délalföld takarmánya legyen.

szépen fejlődik, üde zöld fehér károly tudományos kutató két hibrid silókukoricája, a szegedi 70-es és 75-ös is. mindkét fajta nagyon rövid tenyészidejű. /mti/

---

bb 24. július közepén üzembehelyezik a dunaujvárosi gázindító állomást - kezdetben óránként ötezer köbméter gázt ad a fővárosnak

vid/te/m/ki

1962. július 3.

a dunai vasmű vegyiművében műszakilag megteremtették a feltételeit annak, hogy a dunaujvárosi gázt a korábban megépített 68.7 kilométer hosszú távvezetéken a fővárosba továbbítsák. elkészültek a gázindító állomás berendezései, köztük az első nagyteljesítményű kompresszor, amely óránként tízezer köbméter gáz továbbítására alkalmas. ennek az utolsó „levegős” próbát is sikeresen megtartották. készen vannak a finomtisztítók: a naftalinmosó és kéntelenítő tornyok és kolonnák is, továbbá azok a hűtőberendezések, amelyekkel tisztítás után plusz két fokra lehűtik a távvezetékben továbbítandó gázt. érdekes az az automata-berendezés is, amely a magas kalóriájú kamragázt az alacsony kalóriájú kohógázzal önműködően úgy keveri, hogy a fővárosba kerülő gáz fűtőértéke egyenletes legyen.

felszerelték a gázindító üzem egyik legfontosabb üzembiztonsági és munkásvédelmi berendezését, a „teremlég elemző” berendezést, amely a kompresszorházban hat helyen állandóan méri a levegő gáztartalmát. ha a szénmonoxid köbméterenként meghaladja a husz milligrammot, a berendezés önműködően jelez és bekapcsolja a termet szellőztető ventilátorokat. ennek a jelző és kikapcsoló automatának a próbaüzemeltetésére a napokban kerül sor. július második harmadában bevezetik a gázt az üzembe, vagyis a berendezéseket „gáz alá helyezik”.

/folyt.köv./

9.25

10²⁵

- 10 -

NE

bb 24. /július közepén ... 1. folyt./ m

a jelenlegi tervek szerint legkésőbb július 16.-ig megindul a gázszolgáltatás. kezdetben óránként ötezer köbméter gázt ad dunaujváros a fővárosnak.

a gázindító állomás és az albertfalvi gázfogadó állomás között ultrarövidhullámú rádió adó-vevő kapcsolatot építenek ki. amíg az adótorony felépül, telefonösszeköttetést tartanak fenn a két üzem között. /mti/

---

bb 25. teraszos szőlőművelés a szekszárdi hegyekben

vid/j/m/ie

1962. július 3.

az szekszárdi szőlőhegyekben az egyik legfontosabb és legsürgetőbb feladat az erózió elleni védekezés. a szekszárdi állami gazdaság több mint 200 holdnyi termő szőlőjében és az új telepítéseken eddig ugynevezett bajuszárkokkal vezették le a vizet. ez a módszer azonban nem nyújt tökéletes védekezést az erózió ellen, s akadályozza a szőlő gépi művelését. most a szekszárdi állami gazdaság szőlőskertjeiben újfajta művelési módszert honosítanak meg: 60 méter hosszú és 180 méter széles teraszokat képeznek ki, amelyek kellő védelmet nyújtanak az erózió ellen, s lehetővé teszik a gépi művelést is.

eddig 74 holdon képeztek ki a teraszokat, s még az idén 60 hold hegyoldalt teraszosítanak. a következő években a gazdaság egész lejtős szőlőterületén áttérnek a teraszos művelésre. /mti/

---

bb 22. százhat traktor elkészítéséhez elegendő hulladékvasat gyűjtöttek a szabolcsi uttörők

vid/fm/nm/fm

1962. július 3.

a szabolcs-szatmár megyei uttörők az elmúlt iskolai évben 5310 mázsa hulladékvasat, vagyis százhat traktor elkészítéséhez elegendő nyersanyagot gyűjtöttek össze és adták át a méh-nek. ezenkívül 94.000 kilogramm papírt és 68.000 kilogramm textilhulladékot gyűjtöttek.

elismerésreméltó a szabolcsi tanulóknak egyéb közérdekű munkája is. az uttörők tízezrei segítettek a közös gazdaságokat a betakarításban, az idei nyár elején pedig a burgonyabogár elleni védekezésben. tiszaszalkán sportpályát létesítettek, a berkeszi nevelő otthonban parkosították, tiszadobon uttörőházat építettek társadalmi munkában. /mti/

9.34

10²⁵

NE

- 11 -

b. 26. megjutalmazták a legjobb békés megyei vit-sorsjegytér-
jesztőket

vid/fm/n/rj fm

1962. július 3.

a békés megyei fiatalok az elmúlt hónapokban 107 060 vit-sors-
jegyet adtak el. a legjobb eredményt elért ifjúsági alapszerveze-
teket a megyei kisz bizottság hatezer forinttal jutalmazta. töb-
bek között a szeghalmi egyes számú általános iskola uttörő-
csapata, a gádorosi uttörőcsapat, a szarvasi kettes számú álta-
lános iskola pajtásai, valamint a tótkomlói viharosok tsz fia-
taljai kaptak jutalmat./mti/

--

bb. 27. „vasköcsög”, a szalmatüzek ellen

vid/ká/rj

1962. július 3.

a nyári hónapokban gyakran okoznak tüzet a gabonátáblákon
vagy a szérükön dolgozó hofherr-típusú traktorok. eddig úgy
vélték, hogy az erőgépekből kipattanó szikrák lobbantják láng-
ra a szalmát, a tüzetes vizsgálatok aztán kiderítették, hogy
a „gyújtogató”, nem más, mint a traktorokon levő izzófej, amely
munkaközben áttüzesedik.

baranyában tavaly 24 esetben okoztak tüzet a kombájn-
szalmát lehúzó, a tarlókat szántó vagy a szérükön dolgozó izzó-
fejes traktorok. a bolyi gépállomás két szerelőmunkásának - mang-
róbertnek és schmidt ferencnek - ujitásával most elejét vehetik
az izzófejek okozta tüzeknek. vaslemezről köcsögformájú védőt
készítettek és ezt a traktor elejére szerelik, úgy, hogy egészen
beburkolja az izzófejet. ily módon, még ha szalmában is dolgozik
a gép, nem kerülhet gyúlékony anyag az izzófejhez. az ujitást
szalmában kipróbálták és az kitűnőnek bizonyult.

a gépállomások megyei igazgatósága elrendelte, hogy minden
olyan izzófejes traktorra fel kell szerelni a „vasköcsögöt”,
amely gabonátáblán vagy szérűn dolgozik a nyáron. az ujitást or-
szágosan is elterjesztik./mti/

9.50
10²⁵

KR

--
- 12 -

bb. 28. többszáz lakás, általános iskolák, gimnázium, diákott-
hon épül komlón - bővítik a kórházat a fiatal mecseki bányavá-
rosban

vid/te/hbj e

1962. július 3.

a fiatal mecseki bányavárosban, komlón meggyorsul a város-
építés és szépítés. másfél év múlva ugyanis már termel a máso-
dik ötéves terv nagy ipari létesítménye, a zobáki akna, amely
az ország egyik legkorszerűbb bányája lesz. a komlói bányászok
száma többezerrel gyarapodik. ez pedig azt jelenti, hogy újabb
lakónegyedek kialakítására, a meglévők bővítésére lesz szükség.
ezért a baranya megyei tanács idei beruházási költségvetésének
mintegy felét, csaknem 32 millió forintot komlón használnak fel.
a tanácsi program a második ötéves terv végéig 735 lakás építé-
sét írja elő. ebből a Lenin-téren, a pártszékház, a szálloda,
a tanács és a postapalota szomszédságában még ez évben hozzá-
látnak egy 160 lakásos háztömb építéséhez. ezzel teljesen ki-
alakul a város új központja. a közelmúltban intézkedtek, hogy a
tanácsi lakásépítési programon felül még félezer lakást építse-
nek a legrövidebb időn belül. ez mind az új zobáki akna munká-
sainak családi otthona lesz. száz lakás építésének előkészíté-
se már megkezdődött az akna közelében, a többi a városban kap
helyet.

a lakossán számának növekedése újabb közintézmények életre-
hívását is megkívánja. kossuth-bányán megkezdtek komló hatodik
új általános iskolájának építését. meggyorsították a kórházbő-
vítést. ugyancsak az idén kezdik a 16 tantermes gimnázium, to-
vábbá a 80 személyes diákotthon építését. a kenderföldi város-
negyedben 8 tantermes iskola és 100 kisgyermek részére óvoda
helyét jelölték ki. több évi munka után befejezéshez közeledik
a várost átszelő patak föld alá vezetése. a patak eltüntetésé a
városkép szebbé tétele és egészségügyi szempontból egyaránt
nagyjelentőségű.

komlón többtízezer négyzetméternyi parkot gondoznak a vá-
ros területén. kihasználják azonban a természeti adottságokat
is: a közeli sikondát, az egyik legszebb mecseki kirándulóhe-
lyet a lakosság közreműködésével a város üdülőtelepévé fejlesz-
tik. a gyógyhatású melegvizéről ismert sikondai strand közelé-
ben a hidegvíz-kedvelők részére kétholdas mesterséges csónaká-
zótavat létesítettek. távolabbi terv szerint a mélyből fakadó
35-40 fokos melegvizet bekapcsolják a város vízellátó hálóza-
tába. /mti/

9.55

10²⁵

KR

--

- 13 -

bb 29. kétezer létesítmény a termelőszövetkezetekben, 30.000 földműi öntöző-telep, 4500 traktor, 970 kombájn - mit kapott mezőgazdaság 1962 első felében?

ie/m/ká

1962. július 3.

mezőgazdaságunk az idén több mint ötmilliárd forint értékű beruházást kap, bár az építkezések többsége csak a második felében fejeződik be, s egyrésztük a jövő évre is áthúzódik, a mezőgazdasági üzemek, intézmények 1962 első felében is sok új létesítménnyel gyarapodtak.

az ötéves terv célkitűzéseinek megfelelően a rendelkezésre álló anyagi eszközöket az idén elsősorban a közvetlenül termelési jellegű, gyorsan megtérülő, s főképpen a növénytermesztés balterjes irányú fejlesztését szolgáló beruházásokra koncentrálják, az egyik legfontosabb ezek közül az öntözés, amelynek kiterjesztéséhez eddig körülbelül 30.000 holdon épültek új telepek, az öntözéses gazdálkodás korszerűsítését is több új létesítmény szolgálja: tokajhegyalján üzembehelyezték az első hegyvidéki szőlő-öntöző telepet, csepel-szigeten pedig az első öntözőszivattyú- és szórófej-vizsgáló állomást, az első félévben kezdődött meg a keleti főcsatorna kilencedik, s egyben legnagyobb öntözőfürtjének építése, ez 16.000 hold rendszeres vízellátását biztosítja majd, a mezőgazdaság egyik legnagyobb ideai beruházása a gyümölcs- és szőlőtelepítés, mintegy 40.000 holdon telepítettek gyümölcsöt és szőlőt, a talajforgatás és a többi előkészület csaknem mindenütt megtörtént, s a tavaszi időnyben már több ezer holdon el is ültették a csemetéket és oltványokat, szekszárdon elkészült az ország legkorszerűbb szőlő-oltvány-készítő üzege, ahol évente 3 millió oltványt állítanak elő.

a termelőszövetkezetek az idén kereken 7000 új létesítményt - istállókat, magtárakat, üvegházakat, kutakat, stb. - kapnak, s június végéig ezekből több mint 2000 elkészült, figyelembe véve, hogy további, mintegy 3000 építkezésen dolgoznak, hat hónap alatt az egész évi építési tervnek 40 százalékát teljesítették, ami csaknem tíz százalékkal több, mint tavaly az első félévben, az ideai beruházások koncentráltabbak és komplexebbek az előző éviéknél, azonos építési költségek mellett egy-egy létesítményre most átlagosan 40 százalékkal nagyobb összeget fordítanak: ennyivel több férőhelyesek, korszerűbbek, a több ezer szarvasmarha, sertés és többtízezer baromfi részére már elkészült istállók között ugyszólván egyetlen egy sincs, amelyhez ne építették volna közműveket, de legalábbis vízvezetékét, több termelőszövetkezet közös vállalkozásaként elkészült néhány új major, így egerben száz heves megyei szövetkezet keltetőállomása, ahol egyszerre 360.000 csibét keltethetnek, jelentős beruházási munkák kezdődtek meg az állami gazdaságokban is, elkészült már az ideai évre előirányzott mind a tízennégy nagyteljesítményű, forrólevegős lucernaszárító üzem, nyolc helyen korszerű, gépesített baromfiüzem építése, három állami gazdaságban gépesített tehenészet kialakítás kezdődött, vállalati beruházásként az ország négy helyén, összesen 570 vagon kapacitású magtiszítók és magtárak építését kezdték meg, három közülük még az idén elkészül.

/folyt.köv./
12.00

bb 29. /kétezer ... 1. folyt./ m

az év első felében jelentősen nőtt mezőgazdaságunk gépparkja, a gépállomások és a gazdaságok június végéig 970 kombájnt, 470 rendre-aratót és 4500 traktort kaptak, az utóbbiból 750-el többet az előirányozottnál, mert csehszlovákiából és romániából már megérkezett a második félévre esedékes szállítmányok egy része is, az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek 50.000 hold öntözéséhez vásároltak gépeket, ezeknek több mint a fele korszerű mannesmann-féle permetező berendezés, a sokezer munkagépen felül a mezőgazdaság néhány eddig nálunk ismeretlen konstrukciót is kapott, így az ndk-ban gyártott magasnyomású széna-szalmabálázót, és a zetor traktor egy korszerűsített, nagyobb teljesítményű típusát.

több új létesítménnyel gazdagodott az agrártudományi kutatás és oktatás is az első félévben, a kertészeti kutató intézetben elkészült a korszerű kísérleteknek helyet adó biológiai laboratórium, gödöllőn, keszthelyen, debrecenben és mosonmagyaróvárott megkezdődött az agrártudományi egyetem, illetve a mezőgazdasági akadémiák új tanügyi és kollégiumi épületeinek alapozása.

/mti/
22 óráig emberszó -.-

bb. 30. az mszmp központi bizottságának távirata az algériai kommunista párt központi bizottságának

mny/e hk

1962. július 3.

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága forró üdvözlétét küldi az algériai kommunista párt központi bizottságának algéria függetlenségének kikiáltása alkalmából.

pártunk tagsága és az egész magyar nép nagy lelkesedéssel fogadta az algériai népszavazás eredményét és úgy tekinti azt, mint az algériai nép hősiességű függetlenségi harcának döntő jelentőségű győzelmét, országunkban ismeretes, milyen hősiességű, önfeláldozó szerepet vállaltak ebben a harcban az algériai kommunisták, akik szilárdan harcolnak az összes imperialista ellenes erők nemzeti egységének továbbfejlesztéséért.

biztosíthatjuk önöket, kedves elvtársak, hogy pártunk és a magyar nép a továbbiakban is őszintén együttérez pártjuknak és népüknek a teljes függetlenségért, a társadalmi haladásért való küzdelmével és erejéhez mérten támogatja azt.

még egyszer üdvözljük önöket algéria függetlenségének kivívása alkalmából és kívánunk a hősi algériai kommunista párt vezetőinek és tagjainak jó erőt, egészséget, újabb sikereket az előttük álló nehéz harcokban.

elvtársi üdvözléssel

magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

/mti/

bb 31. július 5-én nyerevénybetétkönyv sorsolás nagykőrösön

1 kf/kf/m/vg

1962. július 3.

a nyerevénybetétkönyvek 1962. második negyedévi sorsolását július 5-én, csütörtökön délután nagykőrösön, az arany jános művelődési házban rendezte az országos takarékpénztár.

a húzáson minden június 29-ig váltott és a sorsolás napján érvényben levő nyerevénybetétkönyv résztvesz. ezer nyerevény betétkönyvre 25 nyerevényt sorsolnak ki. egy a negyedévi átlagbetét 200 százalékat, egy a 100 százalékat, kettő az 50 százalékat, huszonegy pedig a 25 százalékat nyeri. /mti/

---

bb 32. időjárásjelentés

n/m

1962. július 3.

hűvös idő.

európában tovább tart a hűvös tengeri levegő beáramlása és hatására Európaszerte az évszakhoz képest rendkívül hűvös, közép-európában sokhelyett esős az idő. hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak. a balaton vonalától észak-nyugatra csak 4-8 máshol 9-14 órán át sütött a nap. sok helyen hullott kisebb eső. sőt Győről, Tatabányáról és Zircről 7-es farkasgyepűről 9, Komáromból 12 milliméter esőt jelentettek.

a hőmérséklet általában 9-14, az északeleti határmegyékben 7-9 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti órákban országsszerte felhős volt az idő, néhány helyen kisebb eső is esett.

Budapesten nétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16.8 fok volt, 4.7 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor a budapesten a hőmérséklet 17 a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 18 fok.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, hűvös esős idő, mérsékelt, helyenként élénk nyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13 a legmagasabb hőmérséklet holnap délkeleten 20-23 az ország többi részén 16-19 fok között.

előrejelzés a balaton területére szerda reggelig: élénk északnyugati szél, felhős idő esővel, a hőmérséklet napnyugtakor 16 hajnalban 13 fok között lesz.

a duna 371 cm. /mti/

19-24 fokig emelkedett. ma hajnalban

14.40

14.55

14.55

- 16 -

bb. 34. művésztelep nyílt tokajban

vid/fm/n e

1962. július 3.

a népművészeti intézet évről-évre rendszeresen megrendezi tokajban az öntevékeny képzőművészeti szakkörök vezetőinek a művésztelepét. a festői környezetben, a tiszta és a bodrog öszszefolyásánál fekvő történelmi nevezetességű városkában az idén az ország minden részéről, az alföldről, budapestről, dunántulról több mint negyven szakköri vezető gyűlt össze, hogy két héten át szakmailag is továbbképezze magát.

a művésztelep tagjai felkeresik többek között a tokajban és környékén működő tsz-eket, állami gazdaságokat is, megismerkednek azok életével.

a művészteleplakóinak rendszeresen tartanak előadásokat, amelyeken a szakkörök vezetésének módszereit, valamint egyes művészeti kérdéseket vitatnak meg. a művésztelepen lévő szakkörvezetők, festők, grafikusok, szobrászok, kedden kezdték meg a munkát. /mti/

---

bb 35. a korszerű városszemlélet kialakításáról tárgyaltak székesfehérvárott

vid/fm/n/m/cz

1962. július 3.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő országos városszempolitikai bizottság kedden székesfehérvárott tájértekezletet tartott. a tanácskozáson a dunántuli városi tanácsok elnökei és népfront titkárai vettek részt.

dénes leó a bizottság elnöke megnyitó szavaiban hangsúlyozta: a hazafias népfront egyik feladatának tekinti, hogy a városok közönségét közösséggé nevelje. fel kell használni minden eszközt arra, hogy a lakókat ráneveljék a város ügyeivel és érdekeivel való foglalkozásra. olyan munkaközösségeket kell kialakítani, amelyek segítik a fejlődést és korszerű városszemléletre nevelik a lakosságot.

a tájértekezleten megvitatták dr. valló istvánnak, a bizottság munkatársának „mi a városszempolitika”, című tanulmányát, amelyet a városszempolitika gyakorlati feladatairól és a városok közötti együttműködésről készített.

a széleskörű vitában felszólalt többek között dr. beér jános és dr. borsós józsef tanszékvezető egyetemi tanár is. hangsúlyozták, hogy a székesfehérvári értekezlet tulajdonképpen az első nagyobb megbeszélés a helyes városszemlélet kialakítására. a városi tanácselnökök és népfront vezetők felszólalásaikban gyakorlati problémákról beszéltek.

az értekezlet után a résztvevők megtekintették székesfehérvár új lakótelepeit. /mti/

14.43

14.55

- 17 -

KR

bb. 33. tanácskoztak a kályhás mesterek

vid/szf/ku/e

1962. július 3.

a kaposváron megrendezett dunántúli népművészeti kiállításon kedden országos kályhástalálkozót tartott a népi iparművészeti tanács a latinka sándor művelődési házban. a híres somogyi kályhás mestereken kívül résztvettek az ankéton a karcagi, nádudvari, szekszárdi agyagipari ktsz-ek kályhás mesterei is. a megbeszélésen a kályhacsempék gyártásának kérdéseiről mattyasovszky zs. tamás, a budapesti építőipari ktsz műszaki vezetője, dr. juhász zoltán, a pestvidéki ásványbánya vállalat vegyész mérnöke és duma györgy, az iparművészeti főiskola kerámia tanszékének tanára tartott előadást.

- . -

bb 36. világvárosi igényeknek megfelelő női fodrászkombinát nyílt egerben

vid/szf/ku/m/cz

1962. július 3.

egerben, ahol naponta sok külföldi és hazai turista fordul meg, kedden világvárosi igényeknek megfelelő női fodrászkombinát nyílt. a modern szépészeti intézményt különleges gépekkel szerelték fel. a kozmetikai részlegben inhaláló berendezés és gyögmasszázs is rendelkezésre áll a vendégeknek. a levegő új rendszerű szellőztető berendezés teszi állandóan kellemessé, frissé. a zajtalan hajszárító gépeket nem sorban egymásmellett, hanem asztalok körül, „szalonszerűen” helyezték el. a vendégek, akiket így nem zavar a szárító gépek zúgása, beszélgetéssel tölthetik idejüket.

az új női fodrászszalon a város szívében, a dobó téren, a kiszöv székházban kapott helyet. /mti/

---

bb 39. nemzetközi sportbélyegkiállítás riminiben - aranyérmert nyert a magyarországi sportbélyegei „ című összeállítás

1 kf/kf/m/vg

1962. július 3.

a nemzetközi sportbélyeggyűjtők szövetsége június 23- július 3. között az olaszországi riminiben 15 ország részvételével nagyszabású bélyeg kiállítást rendezett. a nemzetközi kiállításon a szép magyar bélyegek ismét sikert arattak. a kiosztott négy aranyérem közül egyet magyar gyűjtő, váradi imre a mabéosz elnöke kapott „magyarország sportbélyegei, című összeállításával. a magyar posta kiváló anyaga elismerő oklevelet kapott, s két magyar filatelista könyvet ugyancsak oklevéllel jutalmazták. /mti/

- . . -
- 18 -

14.58

15.30
Zel

b.p. 37. július 5-től a bartók béla uton a gellért tér és a mórlicz zsigmond körtér között megszűnnek a forgalomkorlátozások

k/hbj/ku/rj vg

1962. július 3.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának tájékoztatója szerint a bartók béla uton, a gellért tér és a mórlicz zsigmond körtér közötti szakaszon a vágány korszerűsítési munkálatok miatt korábban bevezetett forgalomkorlátozásokat július 5-től feloldja. ugyanakkor azonban a bartók béla uton a kosztolányi dezső tér és a hamzsabégyi ut között július 5-től előreláthatólag augusztus 7-ig a következő forgalomkorlátozásokat lépteti életbe: ideiglenesen a kosztolányi dezső tér és a hamzsabégyi ut között mindkét irányban tilos a közúti gépjárműveknek parkolni. ideiglenesen az 1-es és a 7-es jelzésű autóbusszjáratok kosztolányi dezső téri megállóját - menet a szabadsághíd felé - a tér szaki oldalán lévő 12-es számú ház előtti terelőszigetchez helyezi át. a villamos megállókat az építkezés üteme szerint, a szükségnek megfelelően helyezik át.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága kéri a gépkocsivezetőket, hogy a munkálatok idején útvonalukat lehetőleg a kosztolányi dezső tér - hamzsabégyi uti szakasz elkerülésével válasszák meg. /mti/

..-

bb. 38. csaknem hatszáz előadást tartott, több mint 220 ezer néző előtt a miskolci nemzeti színház művészegyüttese

vid/rj cz

1962. július 3.

a sikeres budapesti vendégszereplés után tartotta meg társulati ülését az mszbt aranykoszorújával kitüntetett miskolci nemzeti színház. a több mint 200 főből álló színházi kollektiva előtt ruttkai ottó, a színház igazgatója foglalta össze az elmúlt évad tapasztalatait. elmondotta többek között, hogy a színházi évadban 573 előadást tartottak, amelyet több mint 220 ezer néző tekintett meg. a jövő évi tervekről szólva elmondotta, hogy műsorra tüzik többek között a ványa bácsit, a szent johannát, a volponet, az aranyembert, és a denevért. a társulati ülésen adták át a színház és a szakszervezetek megyei tanácsa között három éve kötött együttműködés alapján alapított nivódijakat. az szmt 2 500 forintos nivódiját vargha irén, a diósgyőri lenin kohászati művek 2 000 forintos nivódiját vargha gyula, mint a miskolci pamutfonó 1 500 forintos nivódiját lórán hanna kapta. a színház igazgatósága az államosítás óta legnagyobb összeggel, összesen 100 ezer forinttal jutalmazta a színház 136 művészi, adminisztratív, valamint műszaki dolgozóját. ebből az összegből 20 ezer forintot a színház a művelődésügyi minisztériumtól kapott jutalmul budapesti vendégszereplésért.

..-

16.05

- 19 -

16.30
Zel

bb 40. naponta két javított diesel-mozdonyt adhat át a vasutnak az északi járműjavító új diesel-műhelye - vasárnap avatják a két-százmillió forintos költséggel épített új, korszerű szerelőcsarnokokat és az új központi épületet.

t /hbj/bné vm vg

1962. július 3.

a MÁV az elavult gőzmozdonyok pótlására különböző típusú villany, és diesel-mozdonyokat szerez be az idén és a következő esztendőben. időben gondoskodni kellett tehát a forgalomba kerülő diesel-mozdonyok folyamatos javításáról is, éppen ezért a vasut az északi járműjavítóban új, korszerű diesel-mozdony javító műhelyt építtetett. az új létesítményt az idei vasutásnapon - vasárnap - avatják, s ebből az alkalomból az üzemet kedden délelőtt Fröschl Gusztáv igazgató bemutatta a sajtó képviselőinek. a sajtótájékoztatón a tervezők, az építők, a járműjavító vezetői elmondották:

- a hatalmas létesítmény kétszázmillió forintos költséggel három és fél év alatt épült meg. a MÁV vasutervező vállalat dolgozóit tervezték, továbbá tíz más tervező vállalat is közreműködött a részletfeladatok megoldásában. az é. m. 22. állami építőipari vállalat építette 25-30 más vállalattal együttműködve. az épület - komplexum két részből áll: az irodaházból, amelyben 82 irodahelyiséget alakítottak ki, s az óriás, előregyártott elemekből készült műhelycsarnokot. az építkezésnél 52.000 tonna betont használtak fel, amely csak 62 kilométer hosszú vasúti szerelvényen férne el, a szerelvény tehát Budapesttől hatvanig nyulna. az épületbe beépített csővezeték hossza 30.000 méter, úgy, hogy vácig lehetne vezetni. az építkezésnél sok korszerű megoldást alkalmaztak, a nagy csarnokterek fűtésére első ízben szereltek fel sugárzó ernyőket, fénycsövek szolgáltatják a mesterséges világítást, a csarnokok nagy bejárati kapuin télen légfüggönyök akadályozzák a hideg beáramlását.

- a hosszú utakon alaposan szennyezett és javításra beküldött diesel-mozdonyok „fürdőhelyiségen”, át jutnak be a csarnokba. a „fürdőben”, a mozdony külsejét lugos melegvízzel mossák, később az alvázat egy külön zárt fürdőteremben tisztítják. nagy daruk, állítható szerelőállványok segítenek a javításra küldött járművek szétszerelésénél, más-és más műhelyekben javítják a kocsiszekrényt a futóművet a motorokat, a különböző alkatrészeket és berendezéseket. a motorpróbaterelem fékpadjainak működtetéséhez szükséges lágyított víz hűtésére külön torony épült a motorpróbaterelembe a motorok fékezésénél felszabaduló villamosenergiát vízmelegítésre használják fel.

/folyt.köv./

16.10

16.30 *Z. M.*

- 20 -

/bb 40. naponta.....1.folyt./vm

a sajtótájékoztatón Fröschl Gusztáv igazgató elmondotta azt is, hogy a műhely most még nem működik teljes kapacitással, az új járművek beszerzésével egyidőben azonban folyamatosan növelhető teljesítőképessége. ha három műszakban dolgoznak a diesel üzemben, naponta két tökéletesen kijavított diesel-mozdonyt adhatnak át a vasutnak, így tehát hosszú időre megoldódik a MÁV-nál a diesel-mozdonyok javítása./mti/

- . -

bb 41. kiállítás nyílt meg Dunaujvárosban az ipari tanulók vizsga remekeiből

vid/szf/bné vm

1962. július 3.

kedden délelőtt gazdag anyagu kiállítás nyílt meg Dunaujvárosban, a Bartók Béla művelődési házban, az ipari tanulók vizsgaremekeiből. a kiállított gépek az új szakmunkás nemzedék kiváló képzettségéről tesznek tájékozást. csaknem valamennyi kicsinyített gép működik. legérdekesebb közöttük az a hengerállvány, amelynek „igazi”, mása a dunai vasmű meleghengerművének lemezsorán dolgozik. kiállítottak egy kicsinyített másoló marógépet is, valamint cukorgyári diffúziós berendezést, szén-őrölt malmot és sokféle kohászati műszert. bemutat a kiállítás egy szénmonoxid észlelő riasztó készüléket is./mti/

- . -

bb 42. hét év alatt hetven szabó-varró tanfolyam a nyíregyházi József Attila művelődési házban

vid fm/n vm

1962. július 3.

kedden a hetvenedik szabó-varró tanfolyam kezdte meg működését a nyíregyházi József Attila művelődési házban.

hét évvel ezelőtt indult az első ilyen tanfolyam, s azóta több mint kétezer asszony és leány szerzett alapfokú ismereteket és képesítést szakemberek irányításával a népszerű tanfolyamokon./mti/

- . -

16.17

16.30 *Z. M.*

- 21 -

bb 43. békés megyében már csépelnek - augusztus 10-re magtárban lesz az eleki Lenin termelészövetkezet gabonája

vid.ö./kz/m/ká

1962. július 3.

a hét elején újabb jelentések érkeztek az aratás megkezdéséről, a déli országrészekben pedig a munkaerő jelentős részét már a gabona betakarítása foglalkoztatja.

bács megyében kedden a gépállomások összes aratógépeinek a fele - együttesen több mint 100 gép - vágta az érett gabonát a közös gazdaságok határában. a kiskunfélegyházi dózsa és Lenin termelészövetkezetben 2, illetve 3 gép dolgozik. eddig összesen 250 holdról kötötték kévébe a termést, s mindkét helyen nyomban megkezdtek a nyári mélyszántást.

zalában, hétfőn, 10 kéveköto-aratógéppel kezdődött meg az őszi árpa aratása, de kedden már nyolcvan gép vágta a rendet. a kombájnokat egyelőre még csak a repce cséplésével foglalkoztatják.

kedden reggel kezdődött meg az aratás az ország legnagyobb közös gazdaságában, a 17.000 holdas nádudvari vörös csillag termelészövetkezetben. ebben a közös gazdaságban - noha a gabona vetésterülete eléri a 4.000 holdat - az idén már minden külső segítség nélkül, saját gépeikkel oldják meg a betakarítást. 200 kézi kaszás mellett 10 aratógép, 5 kombájn és 12 cséplőgép áll rendelkezésükre e célra.

békés megye egyik legjobb közös gazdaságában, az eleki Lenin termelészövetkezetben úgy szervezték meg az aratást, hogy augusztus 10-e mind a 2.500 holdjukról magtárban legyen a gabona. a viszonylag jó termés, a jó kereseti lehetőség és a premizálás, illetve ezek hatására a családtagok széleskörű bekapcsolódása biztosítja e terv megvalósítását. a nagy nyári munkák idején mintegy ezren vesznek részt rendszeresen a közös munkában. amint levágják a gabonát 100 fogat már hordja is a keresztet a szérűkre, ahol hétfőtől 4 cséplőgép is munkába állt. a kombájnyszerűkön váltott műszakban tisztítják, szárítják a magot. /mti/

bb 47. magyar kereskedelmi küldöttség utazott marokkóba

n vm vg

1962. július 3.

dr. ujházi lászló a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjének vezetésével július 3-án magyar kereskedelmi delegáció utazott marokkóba, kereskedelmi tárgyalások folytatására. /mti/

17.02

17.15 Zeri

- 22 -

bb 44. megnyitlak a pedagógus üdülők szolnok megyében

vid fm/n/m

1962. július 3.

július első napjaiban megkezdődött a pedagógusok nyári üdültetése szolnok megyében. elsőnek berekfürdőn és cserkeszölőn nyitotta meg kapuit a pedagógusok szakszervezetének üdülője.

júliusban és augusztusban ötszáz szolnok megyei pedagógust üdültet a szakszervezet az ország legszebb helyein és külföldön. /mti/

bb 48. meghalt erdős kamill néprajztudós

vid fm/n/vl

1962. július 3.

gyulán, hosszas betegség után 58 éves korában elhunyt erdős kamill, a nemzetközileg ismert cigánykutató és néprajztudós. cikkei és tanulmányai a világ ismert néprajzi szaklapjaiban jelentek meg. néprajzi kutatásai és a hazai cigányok életéről szóló tudományos írásai világszerte nagy érdeklődést keltetek. betegsége utolsó heteiben is lelkiismeretesen dolgozott egy, a cigányok életéről szóló új film tudományos munkatársaként.

az ismert néprajztudóst szerdán délután kísérik utolsó útjára gyulán. /mti/

bb 45. a dunaujvárosi kohászok felülmúlták a pártkongresszus tiszteletére felajánlott minőségi színvonalat

vid szf/bné vm

1962. július 3.

a dunaujvárosi kohászok a kongresszusi versenyben többségében teljesítették felajánlásuk első félévi részét. a félév végéig esedékes kilencezer tonna helyett 9.075 tonna vasat termeltek terven felül. júniusban némileg felülmúlták a vállalt minőségi színvonalat is. a felajánlott 66 százalékos elsőosztályu vas helyett a termék 66.2 százaléka lett kiváló minőségű.

a második félévet is jól kezdték a kohászok. az első két napon teljesítették mennyiségi és minőségi tervüket. /mti/

17.15

17.25 Zeri

- 23 -

[REDACTED]

bb 53. kádár jános távirata ben jusszef ben kheddahoz

vm cz

1962. július 3.

Öxcelennciája ben jusszef ben khedda urnak,
az algériai köztársaság ideiglenes kormánya elnökének,

algir.
-----

elnök ur!

engedje meg, hogy a magyar népköztársaság népe, kormánya és a magam nevében szívből köszöntsem önt és kormányát a független algériai köztársaság kikiáltása, az algériai nép ragyogó győzelme alkalmából.

a magyar népköztársaság népe és kormánya mindenkor mély-séges együttérzéssel kísérte azt a harcot, amelyet a hős algériai nép hosszú éveken át felszabadulásáért vívott. a világ minden szabadságszerető emberével együtt csodálattal és elismeréssel adóztunk áldozatos, kitartó küzdelmüknek, amelynek eredménye-képpen most megtörténhetett a független köztársaság kikiáltása. algéria népének győzelmét úgy értékeljük, mint hatalmas hozzájárulást az egyetemes béke és haladás nagy ügyéhez. tiszta szívből kívánom, hogy a békés országépítő munka új, sikeres korszaka kö-szöntsön a független algériai köztársaságra.

ezen ünnepélyes alkalommal a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya nevében annak a reményemnek szeret-nék kifejezést adni, hogy az országaink és népeink között már meglévő testvéri kapcsolatok tovább erősödnek s a magyar nép-köztársaság és az algériai köztársaság között mielőbb létrejönnek nagykövetségi szinten a közvetlen diplomáciai kapcsolatok.

elnök ur! sok sikert kívánok a független algériai köz-társaság népének, kormányának és személy szerint önnek abban a nemes küzdelemben, amelyet az algériai nép teljes szabadságának és függetlenségének biztosításáért, országa felvirágoztatásáért vív.

kádár jános,
a magyar népköztársaság forradalmi
munkás-paraszt kormánya elnöke

/mti/

17.55

18.15 *Zeli*

- 24 -

bb 46. hazautazott a bolgár pártmunkás küldöttség

cm vm

1962. július 3.

a bolgár kommunista párt héttagu küldöttsége amely penko krasztev elvtársnak a mihajlovgrádi pártbizottság első titkárának vezetésével két hétig tartózkodott hazánkban, kedden hazautazott. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren hollai imre az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, bencze károly a k.b. mezőgazdasági osztályának helyettes vezetője, a külügyi és a mezőgazdasági osztály munkatársai bucsuztatták.
/mti/

- . -

bb 49. évadzárás békéscsabán

vid fm/n vm

1962. július 3.

az 1961/62-es évben 13 bemutatót tartott a békés megyei jókai színház társulata.

a színház 482 előadását csaknem 200,000 ezren nézték meg. kedden évadzáró társulati ülést tartott a színház tagsága. kaszai pál igazgató részletesen értékelte az elmúlt év munkáját és be-jelentette, hogy az új évadban a szeptember végi első bemutató előtt két felújított darabbal kezdik meg előadásukat békés-csabán és a megyében./mti/

- . -

bb 51. a szomáli köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

vm cz

1962. július 3.

aden abdullah oszman a szomáli köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak az elnöki tanács elnökének azokért a jókívánságokért, amelyeket a szomáli köztár-saság nemzeti ünnepe alkalmából küldött./mti/

- . -

18.05 *18.22*

Zeli

- 26 -

bb. 50. osztrák vitorlázó repülő kényszerleszállása magyar területen

vl -cz 1962. július 3.

július 1-én a déli órákban Franz Rauchercker 28 éves pölteni lakos és Magdaléna Hernek 37 éves, Stachasahi lakos, osztrák vitorlázó repülő magyar területen kényszerleszállást hajtottak végre. Határőrizeti szerveink - még a délutáni órákban - mindkettőjüket épségben, gépükkel együtt átadták az osztrák hatóságoknak. /mti/

bb 52. elítélték a hamis utiszámlákat gyártó kenderesi orvosokat

vid fm/n/vl 1962. július 3.

a szolnoki megyei bíróság másodfokon jogerős ítéletet hirdetett a hamis utiszámlákat gyártó kenderesi orvosok ügyében. Ez év tavaszán a népi ellenőrzési bizottság vizsgálatakor derült ki, hogy a kenderesi orvosok dr. szentes jános és dr. barcsa ernő, hamis utiszámlákat készítettek és így jogtalan anyagi előnyökhöz jutottak. saját kocsikjukon utaztak a betegekhez, de egyéb más közlekedési eszközök használatáról készítettek elismervényt, így dr. szentes 7600 forint, dr. barcsa pedig rövid idő alatt 1800 forint anyagi kárt okozott.

a bíróság jogerősen dr. szentest 6 hónapi felfüggesztett börtönbüntetésre és 1500 forint pénzbüntetésre, dr. barcsát pedig 4 hónapi végrehajtható börtönbüntetésre és 1000 forint pénzbüntetésre ítélte.

dr. barcsának korábbi 18 hónapos felfüggesztett büntetését is le kell töltenie tekintve, hogy a 3 év letelte előtt újabb bűncselekményt követett el. /mti/

18.00

Zseli

- 25 -

j a v i t á s !

a /megkezdődött ... 4. folyt./ első bekezdésének ötödik sorában helyesen:

... édesipari gyárig, bővült a közlekedési és....

/mti/

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 4. folyt./ utolsó bekezdésének ötödik sorában helyesen:

... és vannak „utóvédjei,, is. az éllovasok,....

/mti/

13.37

j a v i t á s :

a 7. folytatás második bekezdésének 13. sorában a szöveg helyesen:
.... például, az ipari minisztériumok

a 9. folytatás második bekezdésének 10. sorában a szöveg helyesen:

... úgy hozzáteszünk az egybként...

a 10. folytatás második bekezdésének 4. sorától a szöveg helyesen:

... jó tapasztalatokat, és felismerjük tudatosítsuk a fékező fogvatékosságokat, a népköztársaságunkat jellemző.....

a 12. folyt. második bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

.... az eddigieknél. k i s e b b hányada - mint ....

/mti/

14.52

18.25 *Zseli*

- a -

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 16. folyt./ első sorában helyesen:
... helyes politikánkat, gazdaságpolitikánkat....

/vessző-javítás/
/mti/

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 14. folyt./ utolsó bekezdésének második sorában helyesen:

... terheket is vállalni tudtunk, amelyek az eredeti....

/mti/

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 15. folyt./ második bekezdésének alulról számított negyedik sorában helyesen:

... szerényen és még lelkiismeretesebben szolgáljuk....

/mti/

16.00

a szerkesztőségek figyelmébe!

az országgyűlés 19. folyt. első sora helyesen:
országunkban még sohasem került mag.....

16.00

18.25

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 19. folyt./ így kezdődik:
országunkban még sohasem került....

/mti/

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 18. folyt./ utolsó bekezdése így kezdődik:

mezőgazdaságunk ez évi helyzetére az a jellemző, hogy szövetkezeti parasztságunk....

/mti/

16.52

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 18. folyt./ harmadik bekezdésének alulról számított ötödik sorában helyesen:

... nem lehet azonos a támogatás mértéke...

ugyanezen bekezdés alulról számított harmadik sorában helyesen:

... is jobban termelési főcélkitűzéseinket kell....

/mti/

2.sz. telex-javítás

a bb 38. sz. hír/ csaknem 600 előadást tartott/ utolsó bekezdésének 5.sorában Lóránd hanna a helyes név

16.55

18.30

-c-

a szerkesztőségek figyelmébe!

maí belföldi különkiadásunk /megkezdődött.....10.folyt/
utolsó bekezdésének első és második sorában kereken négyhónappal
helyett több mint három hónappal irandó./mti/

16.56

18.30 ✓

Zel-

-d-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a /megkezdődött ... 14folyt./ harmadik bekezdés tizenötödik
sorában helyesen a szöveg:

... és ennek több mint kétharmada a munkatermelékenység nö-
vekedéséből származott, az ipari termelés és termelékenység ilyen
üteme....
/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a /megkezdődött... 21. folyt./ negyedik bekezdte e alulról
számított harmadik sorában helyesen:

... hogy van értelme a munkának, van értelme a harcnak.
/mti/

18.15

18.30

Zel-

+ -

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 2. folyt./ utolsó bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen:

/mti/ ... 1.6 százalékkal a lakossági fogyasztás. a felhalmozás....

-. -

j a v i t á s !

a /megkezdődött... 3. folyt./ második bekezdésének első sorában helyesen:

... Legnagyobb hányadát, 45.5 százalékát közületi...

/mti/

-. -

12.51

j a v i t á s :

az 1. folytatás es első bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

.... képviselőt hívták   b e .

/mti/

12.55

j a v i t á s :

a megkezdődött... 23. folyt./ 6. bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

.. kohászat és a gépipar termelése: gépiparunké 12.1 százalékkal...

/kettőspont/

/mti/

17.05

18.20-19.05

- e -

bb 55. megjutalmazták a ganz-mávag tizezredik kst tagját

kf vm

1962. július 3.

az ország legnagyobb kölcsönös segítő takarékpénztára a ganz-mávagban van, tagjainak száma nemrégén elérte a tizezredet. ebből az alkalomból kedden délután ünnepséget tartottak az üzem delej utcai klubjában, ahol az otp nyolcadik kerületi fiókja megjutalmazta a gyár tizezredik kst tagját, nagy lajos motorszerelő csoportvezetőt.

az ünnepségen egyúttal számbavették az üzem dolgozóinak takarékosági eredményeit. nyolc esztendővel ezelőtt a mávagban 60, a ganz-ban 40 dolgozó alapította meg „saját” bankját, a kst-t. azóta a néhány ezer forintos betétállomány 4,750.000 forintra emelkedett. ezenkívül 4.753 betétkönyvben több mint hét és félmillió forintot tart nyilván a ganz-mávag üzemi takarékpénztára./mti/

-. -

bb 56. bolgár írók az írószövetségben

n vm sr

1962. július 3.

a magyar írók szövetsége kedden délután fogadást adott maxim najmovics és vladimir golev hazánkban tartózkodó bolgár írók tiszteletére. a bolgár és a magyar írók barátság elbeszélgettek országuk irodalmáról./mti/

-. -

bb 58. évzáró ünnepély a marxizmus-leninizmus egyetemen

n vm sr

1962. július 3.

a budapesti pártbizottság marxizmus-leninizmus esti egyeteme kedden délután tartotta évzáró ünnepélyét. az évzárón megjelent és a végzős hallgatók előtt beszédet mondott kiss dezső a budapesti pártbizottság első titkára.

az 1961/62-es oktatási évben 520 hallgató végezte el a marxizmus-leninizmus esti egyetemet és kapott végbizonyítványt./mti/

-. -

19.45

- 27 -

Phk

bb 54. időjárásjelentés

n vm

1962. július 3.

hűvös idő

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, hűvös, esős idő. mérsékelt, helyenként élénk nyugati szél. várható legmagasabb hőmérséklet holnap délkeleten 20-23, az ország többi részén 16-19 fok között. /mti/

bb 57. baráti találkozó bernalné asszony tiszteletére

n/vl sr

1962. július 3.

a hazafias népfront budapesti bizottsága és a budapesti nőtanács baráti találkozót rendezett kedden délután a moszkvai leszerelési és békevilágkongresszusra utazó bernalné asszony, az angol békemozgalom képviselője tiszteletére. a baráti találkozón ott volt dr. pesta lászló, a fővárosi tanács elnökhelyettese, bodonyi pálné, a budapesti nőtanács titkára, óra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára, deák livia a budapesti pártbizottság osztályvezetője is.

bernalné asszony igen érdekes tájékoztatást adott az angol békemozgalom helyzetéről, az ifjúság és a nők fokozottabb bekapcsolódásáról. /mti/

PKK

- 23 -

10/30

mti b e l f ö l d i k ü l ö n k i a d á s

1962. július 3.

megkezdődött az országgyűlés ülásszaka

t bc-zs-di/gk gy szb fm

1962. július 3.

kedden délelőtt megkezdődött az országgyűlés új ülásszaka.

az ülésen résztvett apró Antal, Kiss Károly, Marosán György, dr. Münnich Ferenc, Rónai Sándor, Somogyi Miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, Czinege Lajos és Szirmai István, a politikai bizottság póttagjai, Cséregő János, Czöttner Sándor, dr. Dolésschall Frigyes, Ilku Pál, Incze Jenő, Kossa István, Losonczy Pál, Nagy Józsefné, Nyers Rezső Péter János, Tausz János, dr. Trautmann Rezső miniszterek.

a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

tizenegy óra után néhány perccel az elnöklő Rónai Sándor megnyitotta az ülést.

/folyt.köv./

11.30

11.40

KK

- 1 -

megkezdődött... 1. folyt./- szb

megállapította, hogy az országgyűlés tagjai határozatképes számban vannak jelen, majd bejelentette: a legutóbbi ülészak óta elhunyt dr. huth tivadar képviselő, a pécsi orvostudományi egyetem rektora, rónai sándor megemlékezett az elhunyt képviselő tudományos munkásságáról, politikai tevékenységéről, amelynek elismeréseképpen 1958-ban országgyűlési képviselővé választották. az elnök javaslatára az országgyűlés jegyzőkönyvben örökitette meg dr. huth tivadar emlékét. a megüresedett képviselői helyre, baranya megye pécs városi választókerületének képviselőjeként berki fülöp képviselőt hívták meg.

rónai sándor bejelentette, hogy a pénzügyminiszter az ülészak előtt jóváhagyásra benyújtotta az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést. a törvényjavaslatot az országgyűlés állandó bizottságai előzetes tárgyalásra megkapták, s a képviselők között szétosztották.

előzetesen megkapták a képviselők a népköztársaság elnöki tanácsának a legutóbbi ülészak óta eltelt időben alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentést is.

a jelentést az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette.

rónai sándor bejelentette azt is, hogy két képviselő interpellációt nyújtott be. dr. pesta lászló, az országgyűlés jegyzője ismertette az interpellációk tartalmát. madarász istvánné képviselő a községfejlesztési és községi beruházási tervek végrehajtásánál társadalmi munkát végző személyek nyilvántartásáról a munkaügyi miniszterhez, schuchmann zoltán képviselő pedig a bányász lakótelepek hovatartozásáról az építésügyi miniszterhez kíván interpellálni.

az elnök javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülészak tárgysorozatát. első napirendi pontként az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés jóváhagyására vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalják meg, majd második napirendi pontként interpellációk következnek.

ezután nyers rezső pénzügyminiszter emelkedett szólásra:

/folyt.köv./

12.13 -

12.35

HR

/megkezdődött ... 2. folyt./- szb

- tisztelt országgyűlés!

mint az előterjesztett zárszámadásból megállapítható, az 1961. évi állami költségvetési gazdálkodást kielégítő eredménnyel zártuk. az állami költségvetés eredményességéből következtethetünk egész népgazdaságunk helyzetére is. egyrészt azért, mert az állami gazdálkodás köre eléggé széles, s a nemzeti jövedelemnek mintegy 50 százaléka került újrafelosztásra az állami költségvetés útján. másrészt azért is, mert a költségvetés - bár nem egyforma mértékben - de összefüggésben van gazdasági életünk minden ágával és szinte gyűjtőpontja a gazdasági eredményeknek, de jó megfigyelőpont a fogyatékoságok felismeréséhez is. a költségvetés mérlege bizonyítja, hogy joggal tekinthetjük fő vonásaiban kielégítőnek egész népgazdaságunk múlt évi teljesítményét.

az elmúlt évi gazdálkodás eredményét népgazdasági szinten legjobban a nemzeti jövedelem mércéjével mérhetjük. mennyi nemzeti jövedelem származott az anyagi javak termeléséből és forgalmából? hogy alakult a nemzeti jövedelem felhasználása? e kérdések megválaszolása után, az összefüggések ismeretében helyesebben értékelhetjük a költségvetés végrehajtását is.

a nemzeti jövedelem 1961-ben 6 százalékkal nőtt, az előirányoztnál valamivel kisebb mértékben. az ipar a tervezettnél nagyobb, a mezőgazdaság azonban lényegesen kisebb jövedelmet szolgáltatott a nemzet számára. a nemzeti jövedelem növelésének a múlt évben elért üteme némileg elmarad attól az évi átlagtól, ami ötéves tervünk teljesítéséhez szükséges. az elmaradás nem olyan, ami veszélyeztetné ötévre szabott céljaink elérését, de mindenesetre fokozott erőfeszítésekre int bennünket most és a jövőben.

a nemzeti jövedelem elosztását befolyásolta, hogy a múlt évben egyik alapvető célkitűzésünk volt a külkereskedelmi mérleg javítása és nemzetközi fizetési helyzetünk megszilárdítása. e törekvéseinket siker koronázta. a külkereskedelmi mérleg aktívuma a tervezettnél nagyobb volt, fizetési mérlegünk javult. ez a körülmény, valamint a mezőgazdasági termés kiesés viszont csökkentette az adott évben belföldön elosztható nemzeti jövedelem nagyságára. ezért a fogyasztást csak 2.4 százalékkal, a felhalmozást pedig 3 százalékkal lehetett növelni. meg kell jegyezni, hogy a fogyasztáson belül lényegesen jobban, mintegy 9 százalékkal nőtt a társadalmi közös fogyasztás és kevésbé, 1.6 százalékkal a lakosság fogyasztás. a felhalmozás növelésére fordított összegeket viszont teljesen felemésztette a készletnövekedés, beruházásokra pedig kevesebb jutott az előző évi összegnél.

/folyt.köv./

12.12

12.35

HR

/megkezdődött... 3. folyt./- szb

az államháztartás helyzete 1961-ben a terv szerint alakult és kiegyensúlyozott volt. a bevételek 76.2 milliárd forintra, a kiadások pedig 75.7 milliárd forintra rugtak, a bevételi többlet 475 millió forint. a költségvetési előirányzat teljesítése annak következménye, hogy az állami vállalatok egészében véve eredményesen gazdálkodtak, a szövetkezetek is bővítették tevékenységüket, esedékes adójukat befizették, az adóköteles állampolgárok is általában eleget tettek kötelezettségüknek. a költségvetési kiadásokat - amelyek telteljesítésére pedig mint mindig, most is erős hajlammal rendelkezünk - sikerült az előirányzott keretek között tartani.

a költségvetési kiadások legnagyobb hányadát, 45.4 százalékát közületi feladatok ellátására fordítottuk. ezen belül szociális és egészségügyi célokra az állami költségvetésből 13.8 milliárd forintot folyósítottunk, az eredeti előirányzatnál valamivel nagyobb összeget. az emelkedést főként a társadalombiztosítási és nyugdíj-kiadásoknak a tervezettnél magasabb növekedése okozta. növekedett a kórházi férőhelyek száma, bővült a kórházak felújítási lehetősége, javult a gyógyszerellátás. kulturális célok megvalósítására 6.8 milliárd forintot fordítottunk. ezen összegből bővült az általános-, a közép-, és a főiskolai hálózat. folytatódott a politechnikai oktatás bevezetése. szélesedett a tudományos kutatás, főként a magkémiai és az atomfizikai kutatás. növekedett a színházak, a mozik, a könyvtárak és a művelődési otthonok száma.

a gazdasági feladatok ellátására 4.4 milliárd forintot költöttünk. bővítettük a távolsági és a helyi úthálózatot, hidakat építettünk. fejlesztettük a növényvédő állomások hálózatát. növeltük a vízgazdálkodás korszerűsítésére fordított összegeket. az igazgatási szervek 2.4 milliárd forintot használtak fel. az igazgatási kiadások folyósításánál a takarékoság szempontját érvényesítettük. a rend- és jogbiztonsági feladatokra 3.4 milliárd forintot, a védelmi kiadásokra pedig 3.5 milliárd forintot használtunk fel.

a költségvetési kiadások második nagy csoportját, 43.1 százalékát a felhalmozásra fordított összegek képezik. az 1961. évben a beruházások teljes összege 33.2 milliárd forint volt. ez az összeg az állami vállalatok 29.1 milliárd forintos, a szövetkezetek 3.3 milliárd forintos beruházásaiból, valamint a magánlakásépítésekre fordított 800 millió forintos állami hitelből tevődik össze. a népgazdaság összes beruházásainak nagyobb részét az állami költségvetésből finanszíroztuk, de emellett a vállalatok, tanácsok és szövetkezetek saját pénzeszközei is, sőt bizonyos összegű bankhitelek is számottevő szerepet játszottak.

/folyt.köv./

12.20

- 4 -

/megkezdődött... 4. folyt./- szb

a tavalyi beruházási program végrehajtása sok új üzemmel bővítette népgazdaságunk termelőkapacitását. hosszan lehetne sorolni az üzembeállított új nehézipari, könnyűipari, élelmiszeripari üzemeket, a rudabányai vasércdusító műtől a diósgyőri új édesipari gyárig. bővül a közlekedési és kereskedelmi hálózat. a mezőgazdasági beruházások összege több mint 5 milliárd forint volt. ebből kerekén 3 milliárd forintot közvetlenül a termelőszövetkezetek ruháztak be. a termelőszövetkezeti beruházások pénzügyi fedezetéül 2 milliárd forint hosszulejáratu hitel, 900 millió forint sajátérő és 130 millió forint vissza nem térítendő állami támogatás szolgált.

a beruházási program keretében az elmúlt évben erőnköz mértén tovább folytattuk a lakásépítési programot. 18.900 állami lakás, 18.300 személyi tulajdonu lakás, 5.500 szövetkezeti és öröklakás építését fejezték be.

a felsoroltakon felül jelentős összegeket folyósítottunk az állami vállalatok pénzellátására, nemzetközi kötelezettségeink teljesítésére és az államkölcsönök visszafizetésére.

mivel költségvetési bevételeinknek 80 százaléka az állami vállalatok befizetéseiből származott, indokolt feltenni a kérdést, vajon kellően kihasználták-e a gazdaságosság növelésének adott lehetőségeit a vállalati kollektívák? az összevont nyereségadatok fejlődésről tanuskodnak. a mérlegszerinti veszteségek összege közel felére csökkent, ezenkívül kevesebb dotációt kellett folyósítani a költségvetésből a veszteséges tevékenységek fedezetére. a vállalati nyereségek összege 1961-ben 4.5 milliárd forinttal nagyobb volt az előző évinél. az előző évhez képest emelkedett az ipar nyeresége, javult a mezőgazdaság eredménye is, viszont az építőipar és a közlekedés nyeresége csökkent. a többletnyereségből 1.9 milliárd forint került befizetésre az államkasszába, 2.6 milliárd forint pedig - tehát a többség - a vállalatoknál maradt nyereségrészesedésre, jótéti célokra és vállalatfejlesztésre. a nyereségrészesedés céljára 1.3 milliárd forint maradt a vállalatoknál.

ha ágazatonként nézzük a gazdaságosságot, azt látjuk, hogy az ipar költségsszínvonala a tervnek megfelelően csökkent. az egész iparon belül azonban az egyes iparágak teljesítménye különböző. vannak a gazdaságosság ügyének éllovasai, van derékhada és vannak „útvédjei”, is. az éllovasok, a legjobb eredményt elérők között kell említeni a villamosenergiaipart, a vegyipart és a közlekedési minisztérium iparvállalatait, amelyek mind az előző évhez képest, mind a tervhez képest csökkenteni tudták a költségsszínvonalat. költségsszínvonalát nem teljesítette a szénbányászat, a kohászat és a könnyűipar néhány iparága. az állami gazdaságokban és az erdőgazdasági vállalatokban a költségsszínvonal a tervezettnél nagyobb mértékben csökkent, a gépállomásoknál ugyan nőtt, de ez a tavalyi rendkívüli szárazságokozta nehéz munkakörülményekkel indokolható. a közlekedési, belkereskedelmi és felvásárlási vállalatok költségsszintje ugyancsak a tervezettnél magasabb volt 1961-ben.

/folyt.köv./

/megkezdődött... 5. folyt./- szb

a tanácsi vállalatok - a kereskedelem kivételével - országosan a tervnek megfelelően növelték a termelést és csökkentették a költség-színvonalat. a jövedelmezőség és a költségalakulás azonban túlzottan látszó egyenlenséget mutat az egyes megyék között. a sütőipari vállalatok jövedelmezősége például bács-kiskun, vas és szabolcs megyében két-háromszorosa a fejér, a somogy, vagy a hajdu megyeinek; hasonló a helyzet az építőanyagiparban, ahol a tanácsi vállalatok jövedelmezősége háromszor-négyszer akkora veszprém, bács-kiskun és győr megyében, mint somogy, fejér, vagy borsod megyében. a természeti feltételek, vagy a gyártmányösszetétel különbözősége aligha indokolják ezeket az eltéréseket, ezért az okokat közelebbről meg kell vizsgálni az érintett megyei tanácsoknak. a mérlegbeszámolók azt mutatják, hogy a múlt évben a tanácsi vállalatok tevékenysége még a kelletténél kevésbé irányult a lakosság javítási-szolgáltatási igényeinek kielégítésére. termelési volumenüknek csupán 6 százalékát fordították erre a célra. indokolt és szükséges, hogy a kisipari szövetkezetek és a magán-kisipar javító-szolgáltató tevékenysége mellett a helyi tanácsok saját vállalataikat is nagyobb mértékben állítsák rá erre a feladatra. ennek segítésére központi intézkedések folyamatban vannak, kívánatos, hogy a tanácsok is keressék a célravezető megoldásokat.

köztudomású, hogy szocialista viszonyok között a termelés gazdaságossága és a dolgozó tömegek életszínvonala között közvetlen összefüggés van. amilyen mértékben növekszik az előbbi, annak megfelelően emelkedhet az utóbbi. nagyobb hatásfoku gazdaság mind a fogyasztás, mind a beruházás területére bővebben ontja a javakat, alacsonyabb hatékonyság esetén mindkét területre csak vékonyabban csordogálhatnak az anyagi eszközök. a gazdaságosság növelése ezért egyik központi célkitűzésünk a gazdálkodás minden ágában. a gazdaságosság fokozott kiaknázása egyre szervezettebb és bonyolultabb munkát igényel a gazdasági élet vezetőitől és a vállalati vezetőktől is. mint a bányászoknak a föld egyre mélyebben fekvő kincseit, úgy kell a gazdasági vezetőknek felkutatniuk és kiaknázniuk a gazdaságosság növelésének egyre mélyebben rejlő, nehezebben felszínre hozható kincseit.

fejlődésünk mai szakaszán már nem elegendő, hogy a költség-színvonal csökkenését nagyjából a termelés mennyiségi növeléséből eredő automatikus rezsiköltség-csökkentéssel érjük el. többre van szükség. ez a több pedig elsősorban a műszaki-technikai színvonal gyorsabb emelése.

/folyt.köv/

12.38

12.45
KH

- 6 -

/megkezdődött... 6. folyt./- szb

ennek révén gyorsabban növelhetjük a gazdaságosságot és végső fokon a nemzeti jövedelmet. a magyar ipar jónéhány ágazata elismert nemzetközi színvonalon áll, de vannak olyan iparágak, amelyek jócskán elmaradnak a nemzetközi élmezőnytől. a mezőgazdaságban vannak már olyan nagyüzemeink, amelyek elérik a legjobb nemzetközi szintet, de vannak még gazdaságok az európai közepes szint alatt is. arra kell törekedni, hogy a műszakilag - technológiailag elmaradt üzemek mielőbb érjék el, vagy közelítsék meg a legjobb nemzetközi színvonalat, a fejlett üzemek pedig műszaki téren is tartssanak lépést a nemzetközi fejlődéssel.

a műszaki színvonal emelése szempontjából döntő szerepük van a beruházásoknak. jól előkészített, korszerű beruházásokkal, amelyek elérik a legjobb nemzetközi színvonalat, - nagyban előmozdítjuk a műszaki-gazdaságossági haladást. elsietett, rosszul előkészített, műszakilag nem kellően ellenőrzött beruházási objektumok pedig - s ilyenre sajnos még legutóbb is akadt példa - mind egy-egy elszalasztott lehetőséget jelentenek a műszaki fejlesztésben. ezért a beruházások kijelölésénél, a tervezés során nagyobb követelményeket kell támasztani a műszaki fejlődés érdekében.

a műszaki haladásnak nem kevésbé fontos feltétele a folyamatos gyártmányfejlesztés. a téren is sok pozitív tapasztalatot szereztünk, de még korántsem kielégítő a helyzet. a gyártmányfejlesztésből származó későbbi előnyök még sok vállalatnál nem ellensúlyozzák a pillanatnyi nehézségeket és hátrányokat. számos vállalatnál változtatni kell ebben a vonatkozásban a vezetők szemléletén. csak az a vezető érezheti igazán a gyártmányfejlesztés jelentőségét, aki jól ismeri a belföldi megrendelők és a külföldi piacok igényeit és hosszabb távra szabja törekvéseit. a gyártmányfejlesztés elhanyagolása mindig megbosszulja magát. a ganz-márvag gyárban például még mindig érzik annak negatív következményeit, hogy az 50-es évek elején, amikor a lokomobilok és a gőzmozdonyok gyorsan szűkülő piaca már nyilvánvalóvá vált, még mindig halogatták a korszerű diesel-motorok kifejlesztését. azzal nyugtatták magukat az akkori vezetők, hogy a külkereskedelem majd segít rajtuk, eladja a mozdonyokat. persze ilyesmit csak árvesztéssel lehetett csinálni s egyszer ez a lehetőség is megszűnt. a gyárnak hirtelen, kellő előkészítés híján kellett átállnia, s már gyártották a motorokat a műhelyekben, amikor a műszaki rajzokon még dolgoztak az irodákban. a gyárnak is és a népgazdaságnak is tetemes anyagi vesztesége származott ebből. még mindig előfordul, hogy nagyobb becsülete van annak az üzemnek, amelyben a termelés mutatószámai valamivel jobbak, még akkor is, ha a gyártmányfejlesztést elhanyagolja. ahol így van, ott változtatni kell ezen.

/folyt.köv/

12.50

12.45
KH

- 7 -

megkezdődött... 9. folyt./ gy

a tavalyi tanulságokat levonva, az idén népgazdasági síkon is, vállalati síkon is hatékony intézkedések szükségesek a helyzet javítására. akadhatnak ugyan, akik értetlenül csóválják a fejüket, nem értik, mi baj származhat a nagyobb készletekből. annyiban némi igazság van a fejcsóválásban, hogy a készletfelesleg esetleg még mindig jobb állapot lehet, mint a készlethiány. minden vállalati vezetőnek azonban tudnia kell, hogy a készleteknek igen komoly ára van. a tavalyi terven felüli készletnövekedés milliárdos értékeket kötött le a nemzeti jövedelemből, amely értékeket más célra lehetett volna felhasználni. már ez évben igyekezni kell a lekötött készletek egy részét mozgásba hozni, felhasználni a gazdasági vérkeringésben. ennek érdekében a minisztériumok több intézkedést tettek, amelyeket pénzügyi eszközökkel is alátámasztunk. a nemzeti bank csökkentette a vállalati készletidőnormákat, megszigorította a hitelnyújtási feltételeket és emelte a büntetőkamatok rátáját.

az anyagi érdekeltségi rendszer továbbfejlesztésével is kísérletezünk, mégpedig olyan irányban, hogy megszüntessük a vállalatok közömbösségét a legkorszerűbb állóeszközök kapacitásának kihasználása és a lekötött készletek nagysága tekintetében. ebben az évben 24 iparvállalatnál kísérletképpen úgy módosítottuk a nyereségrészesedési rendszert, hogy az év végén a többletnyereség mellett figyelembe vesszük a vállalati álló- és forgóeszközök nagyságát is. amennyiben 100 forint árbevétel az előző évinél kevesebb álló- és forgóeszköz felhasználásával érnek el, úgy hozzáteesszük az egyébként járó nyereségrészesedéshez, ellenkező esetben pedig bizonyos részt levonunk abból. arra számítunk, hogy ez fokozza a vállalatok érdekeltségét az állóeszközök jobb kihasználásában, a korszerűtlen gépek kicserélésében és az optimális készlet szint kialakításában. a kísérlet során már eddig is a csepeli csőgyárban mintegy 2 millió forint értékű, a lőrinci fonógyárban pedig 700 000 forint értékű nélkülözhető, korszerűtlen állóeszköz kicserélésére tettek javaslatot.

népgazdaságunk eddigi fejlődéséhez és az 1961. évi eredményekhez jelentősen hozzájárult a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában résztvevő országok együttműködése és a velük lebonyolított külkereskedelem magas szintje. enélkül gazdasági fejlődésünk eddig is elképzelhetetlen lett volna.

/folyt. köv./

13.58

- 10 -

13.15
K

megkezdődött... 10 folyt./ gy

most új, nagy lehetőségek tárulnak fel az együttműködés szélesítésére. a kgst országok képviselői által nemrégiben elfogadott „a szocialista nemzetközi munkamegosztás alapelvei, című dokumentum nagy jelentőségű hazánk számára is. az alapelvek érvényesítésével meggyorsulhat hazánkban az ipar szerkezetének kedvező átalakítása, a termelés és a termékek szakosítása, s ezek - saját erőfeszítéseinkkel párusulva - biztosítják számunkra a leghaladottabb technikával történő, nagy szériájú termelésből fakadó előnyöket. a szocialista nemzetközi munkamegosztásban való részvételünkkel egyidejűleg fejleszteni kívánjuk gazdasági kapcsolatainkat a tőkés országokkal és az ujonnan függetlenséget nyert országokkal is.

amikor most országgyűlésünk hagyományainak megfelelően visszatekintünk a múlt esztendőre, s mielőtt végleg lezárnánk azt, elsőrendű kötelességünk, hogy tárgyilagosan különválasszuk az előrevivő jó tapasztalatokat. a népköztársaságunkat jellemző nyugodt politikai légkör, gazdaságunk jelenlegi egyensúlyi állapota lehetővé teszi, hogy ennek a kötelességnek jól megfeleljünk.

tisztelt országgyűlés! ennyivel kívántam kiegészíteni az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést. kérem, hogy azt elfogadni sziveskedjenek.

a pénzügyminiszter nagy tapssal fogadott expozéja után dr. dabronaki gyula, a terv- és költségvetési bizottság titkára, a törvényjavaslat előadója szólalt fel.

tisztelt országgyűlés!

az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot az országgyűlés bizottságai az elmúlt hetekben részletesen megvitatták. jelentem a tisztelt országgyűlésnek, hogy a bizottságok ülésein módosító javaslatot vagy észrevételt az előttünk fekvő törvényjavaslatra vonatkozóan nem tettek.

ez évben az országgyűlés az előző évinél keréken négy hónappal korábbi időpontban tárgyalja az elmúlt év költségvetésének végrehajtását. a jelentés, népgazdaságunk eredményeinek, a lezárt tervidőszakban végbement sokoldalú fejlődés legfontosabb kérdéseinek felmérése és értékelése, így hatékonyabban segítheti az ez évi feladatok sikeres megoldását.

/folyt. köv./

14.10

- 11 -

14.25
K

megkezdődött... 11. folyt./ gy

a népgazdaság fejlesztésében elért eredmények számottevők. a kitűzött alapvető gazdaságpolitikai célok lényegében teljesültek. egyes nem várt nehézségek ellenére a népgazdaság egyensúlyi állapota kedvezőbb volt az előző évinél.

az ipar és az építőipar termelése a tervezettnél gyorsabb ütemben növekedett. a termelés túlteljesítésének nagyobb hányada került kivételre, mint a megelőző években. különösen örvendetes, hogy a termelés emelkedésének több mint kétharmada a munka termelékenységének javulásából származott.

ebben döntő szerepe volt az elavult munkanormák kiigazításának és a műszaki fejlesztésnek. az ipari termelés szerkezete az ország és a népgazdaság adottságainak, a szükségleteknek megfelelően fejlődött, s ez kifejeződik abban, hogy egyes iparágak, például a vegyipar, a villamosgépipar, a híradástechnikai és a műszeripar termelése az átlagosat meghaladó mértékben bővült.

az iparban a termelési költségek színvonala a tervezettnél kedvezőbben alakult, ami az állami bevételek előirányzatainak teljesítésére is kedvező hatást gyakorolt.

a termelés az elmúlt évben a korábbiaknál jobban igazodott ugyan az igényekhez, a terven felül létrehozott többletek azonban sok esetben nem voltak összhangban a szükségletekkel.

tisztelt országgyűlés!

még mindig nem erősségünk az ütemes termelés. hadi emlétem meg, hogy a kohó- és gépipari minisztérium 4. negyedévi exporttervének több mint felét csak decemberben teljesítette. fel kell figyelni arra, hogy ez a tendencia egyes vállalatoknál, illetve iparágaknál 1962. első negyedévében is megmutatkozott. ez kedvezőtlenül befolyásolja a termelékenység alakulását és a megrendelőknek, a beruházóknak, a szerelőiparnak nehézséget okoz.

következetesen kell törekednünk ezért a termelési kapacitások egyenletesebb kihasználására, javítani kell a termelés, illetve kibocsátás ütemességét.

ez évben változatlanul előtérben áll a termelés tervszerűsége és a kibocsátás ütemessége mellett a népgazdasági terv minőségi mutatóinak teljesítése: elsősorban az önköltség-csökkentés és a termelékenység javítása.

/folyt. köv./

14.15

- 12 -

megkezdődött... 12. folyt./ gy

különösen fontos a termelékenység elért színvonalának megőrzése, további növelése.

az 1962. év első néhány hónapjának tapasztalatai ugyanis egyes területeken a fejlődés lassubbodásáról tanuskodnak: az ipari termelés növekedésének üteme nem érte el a tervezettet és ennek az emelkedésnek az eddigiekénél. ~~kevés~~ hányada ~~alig~~ 50-55 százaléka - származott a munka termelékenységének növekedéséből.

ugyanakkor megállapítható, hogy a műszaki fejlesztésre rendelkezésre álló erőforrásokat nem használták fel teljes egészében és eléggé hasznosan. ezek a fogyatékoságok azt jelzik, hogy egyre sürgősebb feladat a gazdasági vezetés, tervezés, irányítás továbbjavítása.

előrehaladtunk a beruházások koncentráálásában, ami a folyamatban levő beruházások számának csökkenésében, ezek átlagos érték nagyságának és készütségi fokának növekedésében mutatkozott meg. ennek ellenére - főként a belföldi gépszállítási kötelezettségek egyrészének nem teljesítése miatt - lemaradások voltak különösen az ugynevezett „kijelölt”, nagyberuházások megvalósításában, az üzembehelyezési határidők betartásában.

szükséges a beruházási eszközök koncentrálása mellett a kivitelezési idő további rövidítése, az üzembehelyezési határidők pontos betartása, s a befejezetlen beruházások állományának csökkentése. e feladatok megvalósítása érdekében a beruházások kivitelezésében közreműködő tervező-, építőipari- és gépipari, valamint külkereskedelmi vállalatok munkáját az eddigiekénél jobban kell összehangolni.

tisztelt országgyűlés!

szocialista mezőgazdaságunknak, a fokozatosan erősödő nagyüzemi gazdálkodásnak fontos szerepe volt abban, hogy a mezőgazdaság 1961. évi teljes termelése - a hosszú évek óta nem tapasztalt aszály ellenére - megközelítően elérte az előző évi szintet. az eredményekhez nagyban hozzájárult, hogy kormányunk messzemenő anyagi támogatásban részesítette a termelőszövetkezeteket, körültekintő intézkedésekkel segítette gazdálkodásuk megszilárdítását, a mezőgazdasági termelés további fellendítését.

/folyt. köv./

14.20

- 13 -

14.20 ✓

megkezdődött... 11. folyt./ gy

a népgazdaság fejlesztésében elért eredmények számottevők. a kitűzött alapvető gazdaságpolitikai célok lényegében teljesültek. egyes nem várt nehézségek ellenére a népgazdaság egyensúlyi állapota kedvezőbb volt az előző évinél.

az ipar és az építőipar termelése a tervezettnél gyorsabb ütemben növekedett. a termelés túlteljesítésének nagyobb hányada került kivételre, mint a megelőző években. különösen örvendetes, hogy a termelés emelkedésének több mint kétharmada a munka termelékenységének javulásából származott.

ebben döntő szerepe volt az elavult munkanormák kiigazításának és a műszaki fejlesztésnek. az ipari termelés szerkezete az ország és a népgazdaság adottságainak, a szükségleteknek megfelelően fejlődött, s ez kifejeződik abban, hogy egyes iparágak, például a vegyipar, a villamosgépipar, a híradástechnikai és a műszeripar termelése az átlagosat meghaladó mértékben bővült.

az iparban a termelési költségek színvonala a tervezettnél kedvezőbben alakult, ami az állami bevételek előirányzatainak teljesítésére is kedvező hatást gyakorolt.

a termelés az elmúlt évben a korábbiaknál jobban igazodott ugyan az igényekhez, a terven felül létrehozott többletek azonban sok esetben nem voltak összhangban a szükségletekkel.

tisztelt országgyűlés!

még mindig nem erősségünk az ütemes termelés. had említssem meg, hogy a kohó- és gépipari minisztérium 4. negyedévi exporttervének több mint felét csak decemberben teljesítette. fel kell figyelni arra, hogy ez a tendencia egyes vállalatoknál, illetve iparágaknál 1962. első negyedévében is megmutatkozott. ez kedvezőtlenül befolyásolja a termelékenység alakulását és a megrendelőknél, a beruházóknál, a szerelőiparnak nehézséget okoz.

következetesen kell törekednünk ezért a termelési kapacitások egyenletesebb kihasználására, javítani kell a termelés, illetve kibocsátás ütemességét.

ez évben változatlanul előtérben áll a termelés tervszerűsége és a kibocsátás ütemessége mellett a népgazdasági terv minőségi mutatóinak teljesítése: elsősorban az önköltség-csökkentés és a termelékenység javítása.

/folyt. köv./

14.15

- 12 -

megkezdődött... 12. folyt./ gy

különösen fontos a termelékenység elért színvonalának megőrzése, további növelése.

az 1962. év első néhány hónapjának tapasztalatai ugyanis egyes területeken a fejlődés lassubbodásáról tanuskodnak: az ipari termelés növekedésének üteme nem érte el a tervezettet és ennek az emelkedésnek az eddigiéknél. ~~hanyada~~ hányada ~~50-55~~ 50-55 százaléka - származott a munka termelékenységének növekedéséből.

ugyanakkor megállapítható, hogy a műszaki fejlesztésre rendelkezésre álló erőforrásokat nem használták fel teljes egészében és eléggé hasznosan. ezek a fogyatékoságok azt jelzik, hogy egyre sürgősebb feladat a gazdasági vezetés, tervezés, irányítás továbbjavítása.

előrehaladtunk a beruházások koncentráálásában, ami a folyamatban levő beruházások számának csökkenésében, ezek átlagos érték nagyságának és készülségi fokának növekedésében mutatkozott meg. ennek ellenére - főként a belföldi gépszállítási kötelezettségek egy részének nem teljesítése miatt - lemaradások voltak különösen az ugynevezett „kijelölt”, nagyberuházások megvalósításában, az üzembehelyezési határidők betartásában.

szükséges a beruházási eszközök koncentrálása mellett a kivitelezési idő további rövidítése, az üzembehelyezési határidők pontos betartása, s a befejezetlen beruházások állományának csökkentése. e feladatok megvalósítása érdekében a beruházások kivitelezésében közreműködő tervező-, építőipari- és gépipari, valamint külkereskedelmi vállalatok munkáját az eddigiéknél jobban kell összehangolni.

tisztelt országgyűlés!

szocialista mezőgazdaságunknak, a fokozatosan erősödő nagyüzemi gazdálkodásnak fontos szerepe volt abban, hogy a mezőgazdaság 1961. évi teljes termelése - a hosszú évek óta nem tapasztalt aszály ellenére - megközelítően elérte az előző évi szintet. az eredményekhez nagyban hozzájárult, hogy kormányunk messzemenő anyagi támogatásban részesítette a termelőszövetkezeteket, körültekintő intézkedésekkel segítette gazdálkodásuk megszilárdítását, a mezőgazdasági termelés további fellendítését.

/folyt. köv./

14.20

- 13 -

14.20 ✓

megkezdődött... 13. folyt./ gy

az aszály következtében a mezőgazdaság hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez a vártnál alacsonyabb volt, emiatt a nemzeti jövedelem az év során a tervezett 7 százalékkal szemben mintegy 6 százalékkal nőtt. jórészt ez vontja maga után azt, hogy az életszínvonal a tervezettnél valamelyest alacsonyabb mértékben emelkedett. bátran el lehet mondani azonban, hogy a gazdasági aszály ellenére ilyen eredményre csak a szocialista társadalom képes. a régi, kapitalista társadalomban hasonló körülmény az ország és elsősorban a dolgozó paraszt tömegek életének súlyos rosszabbodását, eladósodását eredményezte volna.

tisztelt országgyűlés!

a takarékoság eredményeivel szorosan összefügg a pénzügyi fegyelem további megszilárdítása.

örömmel állapíthatjuk meg, hogy az eltelt időszakban a gazdálkodás színvonala számottevően javult. a gazdálkodó egységek a korábbinál fokozottabb gondot fordítottak a gazdálkodásukat szabályozó pénzügyi előírások, vagyis a pénzügyi fegyelem megtartására.

az 1961. évi állami költségvetés végrehajtása azt is szemlélteti, hogy egyes költségvetési szervek előirányzataik tervezésénél megfelelő kritika nélkül a korábbi évi költségvetést tekintik a tervezés alapjának és nem veszik figyelembe a megszűnő feladatokat. az is előfordul, hogy egyes tanácsok olyan összegeket tekintenek megtakarításnak, amelyek a nem körültekintő tervezés miatt maradtak felhasználatlanul.

tovább kell javítani - főként a területi szerveknél - az ellenőrző tevékenységet.

tisztelt országgyűlés!

az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés képet nyújt az elmúlt évi költségvetési feladatok teljesítéséről és a népgazdasági terv célkitűzéseinek megvalósításáról.

a jelentést megvitató 12 országgyűlési bizottság tanácskozásain 111 képviselőtársunk fejtette ki véleményét. a jelentésben foglaltakat helyeselték és észrevételeik a szakminisztérium területén értékes segítséget nyújtanak az 1962. évi feladatok megoldásához.

az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés jó ütemben előrehaladó népgazdaságunk munkáját tartalmazza. a költségvetés bevételje többlettel zárult, a terv legfőbb célkitűzései megvalósultak és biztos alapot teremtettek az évi gazdálkodásunkhoz, ezért a terv és költségvetési bizottság nevében javasolom az 1961. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat elfogadását. /taps./

/folyt. köv./
14.25

-14-

megkezdődött... 14. folyt./ gy

dr. dabronaki gyula felszólalása után szünet következett. szünet után vass istvánné elnökletével folytatták a törvényjavaslat vitáját. németh károly képviselő volt a következő felszólaló:

tisztelt országgyűlés!

jó érzéssel állapíthatjuk meg, hogy az 1961. évi állami költségvetés realizálódott, a bevételek és a kiadások egyensúlyban voltak. ezt szocialista tervgazdálkodásunk biztosította. a költségvetésről szóló jelentésből kitűnik, hogy második ötéves tervünk első éve eredményes volt. befejeződött a mezőgazdaság szocialista átszervezése. 1961 volt az első olyan esztendő, amikor egész dolgozó parasztságunk új termelési viszonyok között, szövetkezetekbe tömörülve dolgozott.

népgazdaságunk egésze egészségesen fejlődött. a népgazdasági terveket a legtöbb területen teljesítettük, sőt túlteljesítettük. a túlteljesítés azonban még nem mindig volt összhangban az igényekkel, ezért a szükségesnél nagyobb mértékben nőttek a készletek és sok kívánni valót hagy maga után egyes termékeink minősége is. gazdaságpolitikai célkitűzéseinknek megfelelően az elmúlt évben tovább folytatódott a szocialista iparosítás, sok új létesítménnyel gazdagodott az ország. előbbre haladtunk az ipar szerkezetének átalakításában. az átlagosnál gyorsabb ütemben fejlődött az ország számára különösen fontos vegyipar és gépipar termelése. a kedvező fejlődésre utal, hogy az iparban a termelékenység növekedésének üteme a korábbi évekhez képest meggyorsult. a megelőző évinél 11.9 százalékkal volt nagyobb az ipari termelés és ennek több mint kétharmada a munkatermelékenység ilyen üteme jó eredménynek számít, hiszen jóval meghaladja a fejlett tőkés országok többségében tapasztalható ütemet. iparunk múlt évi teljesítménye abból a szempontból is figyelmet érdemel, hogy a tervezettnél nagyobb mértékben járult hozzá a nemzeti jövedelemhez, növelte az exportot. ez jórészt pótolta az aszály miatt előállott hiányokat és döntő mértékben járult hozzá fizetési mérlegünk egyensúlyának biztosításához.

a költségvetés bevételi és kiadási főösszegei lényegében a terv szerint alakultak, ami azt mutatja, hogy terveink reálisak és az elképzelések szerint alakult azok végrehajtása. a megtermelt nemzeti jövedelem elosztása is megfelel a követelményeknek, nem osztottunk el többet mint amit megtermeltünk. ez is igen jelentős tényezője a költségvetés egyensúlyának.

népgazdaságunk erejét, fejlődésének egészséges voltát bizonyítja az a tény is, hogy olyan terheket is vállalni tudunk, amelyek az eredeti tervekben nem szerepeltek. a nemzetközi helyzet alakulása arra kötelezett bennünket, hogy gyorsabb ütemben korszerűsítsük honvédelmünket.

/folyt. köv./

15.05

-15-

megkezdődött... 15. folyt./ gy

népünk vállalja az ezzel járó kiadásokat, mert hazánk függetlensége, békénk védelme követeli ezt. a jövőben is mindent meg kell tennünk honvédelmünk korszerű színvonalon tartásáért. a mezőgazdaság szocialista átszervezésének gyors üteme is nagyobb beruházásokat igényelt. a múlt évi súlyos aszály ellenére mindkét feladatnak eleget tudtunk tenni, s ugyanakkor az összes lényeges népgazdasági célkitűzéseket is megvalósítottuk. szolid mértékben növekedett az életszínvonal, nőtt a lakosság fogyasztási alapja is. a múlt évben elért eredményekre egész dolgozó népünk büszkén tekinthet.

a gyorsabb előrehaladás érdekében tervszerűbben, a szükségletekkel meginkább összhangban, ütemesen és főleg gazdaságosan kell termelnünk. az elmúlt esztendő tapasztalatai is arra intenek bennünket, hogy bátrabban alkalmazzuk az újat, gyorsítsuk meg műszaki-technikai fejlődésünket, s ezt állítsuk munkánk középpontjába. az elavult, drága termékek helyett egyre több korszerű, gazdaságosan előállított jó minőségű terméket adjon az ipar a népgazdaságnak. több gondot kell fordítanunk a munka- és üzemszervezésre, a nem megfelelően kihasznált kapacitások termelésbevonására, hogy a munkatermelékenység tervezett színvonalát biztosíthassuk. erre annál inkább fel kell hívni a figyelmet, mert az 1962 első felében szerzett tapasztalatok szerint az említett cél eléréséért nem mindenütt tették meg a szükséges intézkedéseket. a múlt évi kedvező vonások 1962 első felében a legtöbb területen tovább erősödtek, de sok lehetőség maradt még kihasználatlanul. ezen feltétlenül változtatni kell. a termelékenység növelését országos ügynek, előrehaladásunk elengedhetetlen feltételének kell tekinteni. végső soron ezen mulik az életszínvonal emelésének mértéke és üteme. e téren tehát nem tűrhetünk el semmi lazaságot és engedékenységet. előrehaladásunk követeli mindenkitől, de különösen a vezetőktől, akik az országos és helyi szervezetekben, továbbá az üzemekben dolgoznak, hogy nagy felelősséggel foglalkozzanak a munkatermelékenység növelésével. ez egész dolgozó népünk alapvető érdeke. ezért a tömegek lelkes támogatásában nincs is hiány. sok szép példát szolgáltatnak erre a gyorsan fejlődő szocialista brigádmozgalom, a pártunk 8. kongresszusának tiszteletére tett munkafelajánlások és az ennek kapcsán elért szép sikerek. rajtunk, mindannyiunkon mulik, hogy feladataink maradéktalan ellátásával gazdagodjék dolgozó népünk. arra van szükség, hogy szerényen és még lelkiismeretesebben szolgáljuk népünket és akkor mindig magunk mögött érezhetjük támogatását, azt a nagy erőt, amely eddig is előre vitt bennünket és amit semmi más nem pótolhatja a szocializmus teljes felépítéséért folyó munkában.

/folyt. köv./

15.13

15.20 ✓
Zseli

-16-

megkezdődött... /16. folyt./ gy

ma amikor a tömegek aktívan támogatják helyes politikánkat gazdaságpolitikánkat, csaknem minden azon mulik, hogy a vezetők a műhelyekben és az országos szervezetekben egyaránt a legmegfelelőbb módszerekkel vezessenek és még nagyobb felelősségvállalásról tegyenek tanubizonyságot.

az eddigieknél jobban kell kihasználnunk a szocialista országok együttműködésében rejlő nagy lehetőségeket is. a szocialista országok eddigi fejlődése alapján megérték a feltetelek arra, hogy a szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlettebb szakaszba lépjen. a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában résztvevő országok legutóbbi moszkvai értekezlete ezt nagymértékben elősegítette. eddigi fejlődésünk szempontjából is felmérhetetlen jelentőségű a testvéri szocialista országokkal való szoros gazdasági együttműködés. népgazdaságunk a jövőben is csak akkor fejlődhet helyes alapokon, ha a szocialista nemzetközi munkamegosztás alapelveit fokozatosan minden téren érvényre juttatjuk. ez népünk érdeke is, egyben hozzájárulás ahhoz, hogy a kapitalizmussal folytatott békés gazdasági versenyben a szocializmus minél előbb világméretű győzelmet arathasson.

/folyt. köv./

15.18

15.25 ✓
Zseli

- 17 -

/megkezdődött... 17. folyt./ szb

a központi bizottságunk legutóbbi ülésén hangsúlyozta, hogy pártunk fontos kötelességének tartja a moszkvai tanácskozás határozatainak következetes végrehajtását és erre szólította fel egész társadalmunkat, mert a szorosabb együttműködés erősíti a szocialista tábor egységét, a békét, és a gyorsabb előrehaladást szolgálja.

mezőgazdaságunk helyzetének megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a szövetkezetek egyrésze a múlt télen alakult, kevés nagyüzemi tapasztalattal rendelkezett és egészen az őszi vétésig szétosztott parcellákon folytatta a közös gazdálkodást, kedvezőtlenül befolyásolta a termelést az év második felében bekövetkezett rendkívüli aszály. július, augusztus, szeptember hónapokban a növények fejlődése és beérése szempontjából, időszakban csak a fele hullott le annak a csapadéknak is, amelyet az 1952. évi ismert nagy szárazság idején kaptunk, az őszi kalászosokból, - amelyeket az aszály nem érintett, - jó termést takarítottunk be, buzából elértük az eddigi legmagasabb termésátlagot, kh-ként 11 mázsát. az aszály ellenére az ipar mezőgazdasági nyersanyagszükségletét is sikerült megközelítően kielégíteni. a tervezettnél azonban lényegesen kevesebb kukoricát, burgonyát és szalastakarmányt takarítottunk be. az állatállomány viszont - a ló kivételével - valamennyi állatféléseiben nőtt és meghaladta az átszervezés előtti. ha a tavalyihoz hasonló aszály az egyéni gazdálkodás viszonyai között éri az országot, az lényegesen súlyosabb következményekkel járt volna mind a mezőgazdaságra és a parasztságra, mind pedig a bérből, fizetésből élőkre. szocialista mezőgazdaságunk erejét, termelőségét, életrevalóságát mutatja, hogy az aszály ellenére a mezőgazdaság össztermelése elérte a megelőző évet, a felvásárlás pedig 6.1 százalékkal volt nagyobb, mint 1960-ban, bár a terveket nem teljesítettük. az alapvető élelmiszerekből a lakosság ellátása megfelelően alakult. néhány termékből azonban - hagyma, zöldségfélék, bab - időnként hiányok jelentkeztek.

szepember
döntő

az aszály miatt bekövetkezett többmilliárdos termékkiesés természetesen sok nehézség elé állította a mezőgazdasági üzemeket és előre nem látható kiadásokat rótt népgazdaságunkra, a legnagyobb gondot a takarmányhiány okozta, a takarmány-nehézségek áthidalására az üzemek szigorú takarékossgot vezettek be és kormányunk is a parasztság segítségére sietett; nagymennyiségű takarmányt importált. a termelőség szövetkezetek és háztáji gazdaságok a takarmányakciók során 35.000 vagon abrak takarmányt kaptak a központi készletekből. mindez lehetővé tette az 1962-es első félévi sertés- és baromfi-felvásárlási tervek hiánytalan teljesítését, a törzsállomány megóvását és hozzájárult a termelési kedv, a termelési biztonság erősödéséhez.

/folyt.köv./

15.25

- 18 -

15.30
Z

/megkezdődött... 18 folyt./ szb

sikerült elérni azt is, hogy a közös állatállomány megóvása és gyors fejlesztése mellett a háztáji állomány sem esett vissza és a háztáji gazdaságok is jelentős mennyiségű árut adtak a népgazdaságnak. a háztáji gazdaságok árutermelésére az állam a jövőben is feltétlenül számít.

a szocialista nagyüzemek tehát már az átszervezés befejezése évében éreztették kedvező hatásukat, nagymértékben mérsékeltek az aszály kártételeit. a kár csökkentését elősegítette szövetkezeti parasztságunk növekvő munkakedve és a mezőgazdaság egyre jobb anyag-műszaki ellátottsága. a mezőgazdaság traktorállománya a múlt évben elérte az 53.000 traktoregységet, a műtrágya-felhasználás pedig kat. holdanként a 111 kg-ot. a mezőgazdaság számára nyújtott 5 milliárd forint beruházási összegből mintegy 3 milliárd közvetlenül a termelőség szövetkezeteknek jutott. figyelemre méltó, hogy maguk a szövetkezetek saját erejükből tavaly 900 millió forintot ruháztak be. ebből sok építkezést, jelentős új területek öntözését és jelentős nagyüzemi szőlő- és gyümölcs telepítést valósítottak meg.

a szövetkezeteknek nyújtott hiteleknel, az állami támogatásnál egyre jobban érvényesül a differenciáltság elve. a dolgok természeténél fogva a régebben alakult szövetkezetek több, a nemrégiben alakultak viszont kevesebb támogatást kaptak közös gazdálkodásuk fejlesztéséhez. igazságos tehát az az álláspont, hogy a jövőben a megerősödött és jó gazdasági alapokkal rendelkező termelőség szövetkezetek egyre nagyobb mértékben saját erőforrásokból fejlesszék gazdaságukat. a hiteleket, az állami támogatást pedig fokozottabb mértékben a gyengébb, főleg rossz természeti viszonyok között gazdálkodó szövetkezeteknek kell juttatni. támogatási és hitelrendszerünk tehát nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a termelőség szövetkezetek termelési színvonala, gépekkel, nagyüzemi épületekkel való ellátása, természeti és közgazdasági adottságai nem azonosak, ezért nem lehet azonos a támogatás mértéke sem. a mezőgazdaság számára nyújtott pénzügyi támogatásnak az eddigieknel is jobban termelési célkitűzéseinket kell szolgálnia. említésre méltó az is, hogy a termelőség szövetkezetek tavaly az esedékes 450 millió forint hiteltartozásuk helyett 512 millió forintot fizettek vissza.

mezőgazdaságunk ez évi helyzetére

jellemző, hogy szövetkezeti parasztságunk, az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóinak döntő többsége fegyelmezetten dolgozik, nagy erőfeszítéseket tesz növénytermesztési és állattenyésztési terveink teljesítéséért.

/folyt.köv./

15.31

- 19 -

15.40
Z

/megkezdődött... 19. folyt./ szb

országunkban

még sohasem került mag olyan jól megmunkált földekbe, mint ez év tavaszán. a kései kítavaszkodás ellenére jobban végezték el az őszerü mezőgazdasági munkákat is, mint a megelőző években bármikor. a növényápolási munkák után ítélve nehéz különbséget tenni az erősebb és a gyengébb szövetkezetek között. ez igen örvendetes, s a szövetkezeti mozgalom erősödésére mutat. ehhez nagymértékben hozzájárult, hogy a szövetkezetek döntő többségében a tagok személyes anyagi érdekelttségét közvetlenül is biztosító munkadíjazási módszereket alkalmaznak. a kései kítavaszkodás, a szokásosnál szélsőségesebb - fagyokkal és szárazsággal tarkított - időjárás azonban nem kedvezett a növények fejlődésének. emiatt - főleg kalászosokból - és egyes gyümölcsfélésekből a tervezettnél kisebb termésre számíthatunk. az időjárás által előidézett nehézségek leküzdésére természetesen még az idén sok mindent lehet és kell is tennünk. a legfontosabb és őszerü teendő most is a további gondos növényápolás és a termés minimális veszteséggel való betakarítása. fontos, hogy a kombájnt, az aratógépet és kaszát mindenütt kövesse az eke, és a takarmányhiány pótlására minél nagyobb területen vessenek másodnövényeket. az átteleltetésből is okulva takarítsanak be és gondosan tároljanak minden takarmányozásra alkalmas növényt és már most - amikor még van mivel takarékoskodni - valóítsák meg az ésszerű takarmánygazdálkodást. a legtöbbet az üzemek tudnak magukon segíteni, de természetesen a lehetőségekhez mérten az állam is segíteni fogja az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került szövetkezeteket.

a mezőgazdaságunkat elég gyakran sújtó aszály elleni harc legeredményesebb eszköze kétségkívül az öntözés. az öntözés nemcsak biztonságosabbá teszi a termelést, hanem - az egyéb feltételek biztosítása esetén - általában meg is duplázza a termést. pártunk központi bizottságának ez év márciusi határozata alapján lehetővé vált a második ötéves tervben előirányzott 460.000 kh. öntözési terv újabb 150-180.000 kat. holddal való felemelése. az öntözés gyorsabb fejlesztésében nagy szerepe van a modern gépi öntöző berendezések mellett az egyszerű öntözési módszereknek, amelyek öntevékenyen, kis befektetéssel megvalósíthatók, és szintén jelentős terméstoppletet eredményeznek.

az aszály elleni küzdelemnek azonban általánosan alkalmazható bevált módszere a jó talajmunka, különösen pedig a mélyszántás. a tavaly nyáron és őszen elvégzett 3.5 millió kat. hold mélyszántás - ilyen nagy területen még országunkban soha nem volt mélyszántás - nemcsak gyorsabb és jobb minőségű tavaszi munkát tett lehetővé, de a mélyszántásba került kapások jobban viselték el a szárazságot is. e tapasztalatok nem újak, de arra intenek, hogy a jövő évi termés érdekében ismét végezzük el a nyári és őszi mélyszántást az összes arra alkalmas szántóterületen.

/folyt.köv./

15.38

15.50

- 20 -

/megkezdődött.... 20. folyt. / szb

Az idei kedvezőtlen időjárás által előidézett nehézségeket is figyelembevéve azt mondhatjuk, hogy a mezőgazdaság dolgozói államunk hathatós segítségével eredményesen oldották meg feladataikat, napjainkban is derekas munkát végeznek. mindez azonban nem homályosíthatja el előttünk azt a tényt, hogy mezőgazdasági termelésünk sok tekintetben elmarad a követelmények mögött. a növénytermesztés és az állattenyésztés hozamai még alacsonyok és magasak a termékek előállításának költségei. megvan azonban a lehetőségünk arra, hogy a felszabadulás előtti időkből ránk maradt elmaradottságot a mezőgazdaságban is leküzdjük és a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának márciusi határozata szellemében mezőgazdaságunkat fokozatosan a korszerű termelés világszínvonalára emeljük. a mai termelési színvonal mellett ugyanis nem tudnánk a lakosság egyre növekvő igényeinek megfelelően a zavartalan és folyamatos ellátást biztosítani, pedig dolgozó népünk éppen azt várja a szocialista mezőgazdaságtól, hogy mindörökké elmuljanak azok az idők, amikor hol zöldségféléből, hol babból, huszból vagy más termékből nem tudtuk megfelelő mértékben és jó minőségben kielégíteni az igényeket. a belső fogyasztás, továbbá az export terén is növekvő követelmények azt kívánják tőlünk, hogy bátran menjünk tovább a megkezdett úton. erőteljesen kell fejleszteni ezért a termelőszövetkezeteket és állami gazdaságokat, mert csak a szocialista nagyüzemi gazdálkodás képes elegendő olcsó és jóminőségű mezőgazdasági terméket adni az országnak. ez az egyedüli út vezet dolgozó parasztságunk jólétének növeléséhez is. valóban: a mezőgazdasági termelés gyorsított fejlesztése egész népgazdaságunk fejlődésének kulcskérdése, pártunk és kormányunk ennek megfelelően tervszerű, előrelátó intézkedéseket tesz. csak példaként említem meg, hogy a központi bizottság márciusi határozat nyomán a kormány már mintegy 300 millió forintot irányzott elő tervben felül a mezőgazdaság számára oly fontos műtrágya, növényvédő vegyszerek és gyomirtószer gyártásának növelésére. a gazdasági bizottság jóváhagyta az élelmiszeripar fejlesztésének gyorsított programját, és többek között a meglévő konzervgyárak kapacitását évi 7-8.000 vagonnal növeli második ötéves tervünk hátralevő éveire pedig új 6-8 ezer vagonos konzervgyár építését irányozza elő. a mezőgazdaság fejlesztésében előttünk álló feladatokat csak a munka termelékenységének erőteljes fokozásával lehet sikeresen megoldani. ez megköveteli meglévő gyengeségeink leküzdését, a vezetés javítását, a rendelkezésre álló anyagi eszközök körültekintő felhasználását, a fegyelmezett munkát, a meglévő gépek és berendezések jó kihasználását és a mezőgazdaság belterjes irányu fejlesztésének gyorsítását. most, hogy a mezőgazdaságban is kialakultak a szocialista keretek, szabadon terjedhetnek az alapvető, már kipróbált termelési módszerek, továbbá a tudomány és a technika legújabb vívmányai.

/folyt.köv./

15.45

16.01
Lelli

- 21 -

megkezdődött... 22./folyt./- szb

így megvan a lehetősége annak, hogy a munka termelékenységét erőteljesen növeljük és ennek alapján meggyorsítsuk mezőgazdaságunk fejlődését. rendelkezünk ennek minden fontos feltételével, van a mezőgazdálkodáshoz jól értő, szorgalmas parasztságunk, tapasztalt tudományos és szakmunkás gárdánk, akik a munkásosztály és államunk hathatós segítségével képesek a mezőgazdasági termelés fellendítésére, a munkatermelékenység terén meglévő elmaradások felszámolására.

a mezőgazdasági termelés fejlesztésének irányában hat az a nagyon fontos tény is - amiről már sokszor volt szó -, hogy most egybe esik az egyes termelészövetkezeti tag személyes érdeke a termelészövetkezettel, mint a közösségnek és az országnak az érdeke. mindegyik érdeket jól szolgálja, ha a munkatermelékenységének alapján növekszik a szövetkezet termelése és árutermelése, egyszóval ha a szövetkezet többet, jobbat és olcsóbban termel.

tisztelt országgyűlés!

a mi költségvetésünkben - mint cseppben a tenger - visszatükröződik szocialista rendszerünk lényege, a tőkés rendszerű országokkal szemben nálunk a bevételek és a kiadások telje egészében népünk érdekeit szolgálják és ennek megfelelően kerülnek felhasználásra.

jogos büszkeség tölti el az embert, ha végiglapozza a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést, mert abból is világosan látszik, hogy van értelme a munkának, az erőfeszítéseik megtermik gyümölcsüket. népünk múlt évi munkája sok új ipari és mezőgazdasági, kulturális és szociális létesítményben öltött testet. az 40.000-nél több új lakás, az új óvodák és iskolai tantermek, kulturothonok, új utak és hidak a munka értelméről beszélnek. a munka teremtette meg a lehetőséget annak, hogy tavaly a szakszervezeti üdülésben már 180.000 felnőtt dolgozó részesült, hogy egy év alatt 100.000-rel nőtt a televízió-tulajdonosok száma, és hazánkban a múlt év végén csaknem negyedmillió televízió-tulajdonos volt. az öregeinkről való fokozott gondoskodás, az általános iskolákban tanuló csaknem másfélmillió gyermek, a 170.000 középiskolás, az egyetemeken és főiskolákon és felsőfoku technikumokban tanuló 53.000 fiatal újból és újból arról győzi meg dolgozó népünket, hogy van értelme a munkának, vagy értelme a harcnak. a közös erőfeszítések eredményeképpen gyarapszik szocialista hazánk, minden nappal kulturáltabb és gazdagabb lesz dolgozó népünk élete.

tisztelt országgyűlés!

az 1961. évi állami költségvetés végrehajtása népünk boldogulását, szocialista hazánk erősödését szolgálta, ezért a betérjesztett jelentést a magyar szocialista munkáspárt és a magam nevében elfogadásra javaslom. /taps/

/folyt.köv./

15.51

- 22 -

16.05 Zoli

/megkezdődött... 22. folyt./ szb

ezután pioker ignác budapesti képviselő szólalt fel. hangoztatta a szakmunkás-utánpótlás fontosságát, mert - mint mondotta - az ötéves terv időszakában iparunknak annyi szakmunkásra lesz szüksége, amennyit a megelőző több mint egy évtizedben összesen kiképeztünk.

- általános tapasztalat, - folytatta -, hogy az utóbbi években elsősorban a kohász, az öntő, a kovács, a lakatos, az esztergályos és a marós szakmákban - jelentkezők híján - nem tudjuk betölteni a helyeket. budapesten például tavaly több mint 1.300 betöltetlen tanulóhely maradt; - 500 a forgácsoló, s több mint 300 a lakatos szakmákban - a gyárkapuk és az ujságok viszont tele vannak esztergályosokat, marósokat és lakatosokat kereső hirdetésekkel.

a képviselő ezután több indítványt tett az említett szakmák jólképzett, hivatását szerető, fiatal gárdájának kialakítására. egyebek között javasolta: az illetékesek szabályozzák az egyes szakmákban a fiúk és lányok felvételi arányát. azokon a helyeken, ahol különösebb fizikai megterhelés nélkül el lehet látni a munkát, elsősorban nőket kellene alkalmazni. ilyen terület például a kereskedelem, a közlekedés, a könnyűipar és több más szakma.

az eddiginél bizonyára jóval nagyobb lenne fiataljaink körében az érdeklődés a vasas-szakmák iránt, ha az ifjúsági szövetség, a kiszervezetek megismertetnék a fiatalokkal e szakmák szépségeit, a kereseti lehetőségeket. a szülőkkel meg kell értetni: szocialista iparunk fejlődése megköveteli, hogy a gépek, munkaadók mellett is kulturált, sokoldalú, művelt emberek dolgozzanak.

ezután pioker ignác arra hívta fel a figyelmet: sürgető feladat az ipari tanulóképző intézetek hálózatának bővítése és az intézeti oktató-nevelőmunka színvonalának emelése. a képzés zavartalanságát nagyban elősegítené, - hangoztatta - ha az ipari tanulók az első tanévben nem az üzemi munkahelyeken, hanem tanműhelyekben sajátíthatnák el szakmájuk alapjait. ehhez természetesen további jól felszerelt tanműhelyekre lenne szükség.

a törvényjavaslatot az országgyűlés ipari és közlekedési bizottsága, valamint a maga nevében elfogadta.

/folyt.köv./

15.58

- 23 -

16.05 Zoli

megkezdődött.../23. folyt./ gy

ezután ebédszünet következett, majd dr. beresztóczy miklós elnöklétével folytatódott a vita.

csergő jános kohó- és gépipari miniszter volt a következő felszólaló.

tisztelt országgyűlés!
kedves elvtársak!

az 1961. évi költségvetés végrehajtásáról szóló beszámoló visszatükrözi népgazdaságunk elmúlt évi eredményeit. ezekben jelentős része van a kohó- és gépipar vállalatainak is, mert 1961-ben 13.2 százalékkal termeltek többet, mint 1960-ban.

exportra közel 29 százalékkal, a lakosság ellátását szolgáló fogyasztási cikkekből 20 százalékkal többet állítottunk elő. a termelékenység 1960-hoz viszonyítva 9.5 százalékkal növekedett.

a termelés növekedésének 70 százaléka a termelékenység emelkedéséből eredt.

tavalyi eredményeink reális alapot adtak ahhoz, hogy 1962-re még nagyobb és jelentősebb feladatokat tűzzünk kohászatunk és gépiparunk elé. ebben az esztendőben tovább növekszik a kohászat és a gépipar termelése. gépiparunké 12.1 százalékkal, kohászatánké pedig mintegy 7 százalékkal.

exporttervünk mintegy 10 százalékkal, a munka termelékenysége a gépiparban 9.3 százalékkal, a kohászatban 4.6 százalékkal lesz magasabb.

/folyt. köv./
16.20

-----
a szerkesztőségek figyelmébe!

a /megkezdődött... 6. folyt./ harmadik bekezdésének tizedik sorától a bekezdés végéig, tehát a stencil végéig, a ,, a ganz-
márag gyárban például.... ott változtatni kell ezen,, részt

v i s s z a v o n j u k.
/mti/

16.25
Z. per

-24-

megkezdődött.../24. folyt./ gy

1962. évi tervünk célkitűzései összhangban vannak népgazdaságunk fejlődésével, megalapozottak és teljesíthetők. gépiparunk szerkezetének átalakítását ebben az esztendőben tovább folytatjuk. a lakosság részére több tartós fogyasztási cikket termelünk. többek között televízió készülékből többet gyártunk, mosógépből kielégítjük az igényeket, padlófénysítók és porszívógépből, valamint háztartási hűtőszekrényből is lényegesen több jut a boltokba.

növeljük a mezőgazdasági felszerelések, gépek, a vasuti diesel-járművek gyártását és jelentős mennyiségben állítunk elő a vegyipar fejlesztéséhez szükséges gépeket, berendezéseket. a lakásépítkezéssel kapcsolatos igények kielégítésére megfelelő mennyiségben és minőségben gyártunk szerelvényeket, berendezéseket, felszerelési tárgyakat.

gondot fordítunk a fejlesztésre, a termelés bővítésére is. számos üzem rekonstrukciójára, bővítésére és új gyárak építésének megkezdésére kerül sor.

a gépipar fejlesztését szolgálja az új mérőműszergyár szekszárdon, a kontakta szentesi új gyára, az esztergomi szer-számgépgyár, a debreceni új orvosi műszergyár, a csepeli szer-számgépgyár és még egy sor, elsősorban vidéki üzem bővítése, illetve építésének megkezdése.

bővítjük a csepeli fémművet is, ahol ma európai szinten álló technológiával olyan speciális alapanyagokat állítunk elő, amelyeket híradástechnikai- és műszeriparunk nagy mennyiségben alkalmaz és, amelyeknek beszerzése eddig importból történt.

gépiparunkban is folytatjuk azokat a beruházásokat, amelyeknek megvalósításával gépiparunk korszerűsödik, termelése bővül, műszaki színvonala emelkedik.

pártunk központi bizottsága legutóbbi kibővített ülésén meghatározta a gépipar legfontosabb feladatait. központi bizottságunk rámutatott azokra a hiányosságokra, amelyek a gépipar gyorsabb ütemű fejlődését akadályozzák.

a birálatot mi, a kohó- és gépipari minisztérium vezetői és dolgozói elfogadjuk, magunkévá tesszük. a határozat nagyon jelentős, mert előírja azokat a legfontosabb tennivalókat, amelyeknek végrehajtása biztosítja gépiparunk gyorsabb ütemű fejlődését.

/folyt. köv./

16.35

- 25 -

16.40
Z. per

a szerkesztőségek figyelmébe!

a megkezdődött.... 21. folyt. második bekezdésének 4. sorában a mondat helyesen a következőképpen hangzik:

... a termelőszövetkezetnek, mint közösségnek és az országnak az érdekével. mindegyik érdeket jól szolgálja....

/mti/

megkezdődött.../25. folyt./ gy

a központi bizottság határozata ugyanakkor megerősített bennünket, hogy a gépiparunk fejlesztésére irányuló célkitűzéseink és eddigi intézkedéseink helyesek.

a központi bizottság határozatainak, segítő útmutatásainak megvalósítása meggyorsítja népgazdaságunk e fontos ágának fejlődését, hogy az eddiginél nagyobb mértékben járuljon hozzá az igények jobb kielégítéséhez, az életszínvonal emeléséhez.

egész népgazdaságunk szempontjából igen fontos, hogy a rendelkezésünkre álló anyagi- és szellemi erőket már második öt-éves tervünk időszakában kiemelt iparágak gyorsabb ütemű fejlesztésére összpontosítsuk.

a h iradástechnikai-, a műszer- és a szerszámgépipar fejlesztésének meggyorsítása, a munkaigényesebb gyártmányok gyártásának előtérbe helyezése kapcsolódik a baráti országok igényeinek kielégítéséhez, egyben lehetőséget nyújt a tőkés piacon termékeink jobb értékesítéséhez.

ezután a mérnökök és technikusok képzéséről beszélt csörgő János. hangsúlyozta, hogy a mérnököket és a technikusokat mentesíteni kell a felesleges adminisztrációs munkák végzése alól. az üzemszervezés megjavításával, a helyes profilírozással is elő lehet segíteni, hogy több mérnök és technikus műszaki feladatokkal foglalkozzék.

/folyt. köv./

16.50

- 26 -

17.00 Zeri

megkezdődött.... 26. folyt./ gy - szb

a kohó- és gépipari minisztériumhoz tartozó üzemeknek, intézeteknek elsőrendű érdekük, hogy messzemenő támogatást biztosítsanak a műszaki egyetemek és technikumok számára; segítsék az egyetemeket megfelelő előadók átadásával, az egyetemi laboratóriumok részére kísérleti berendezések felszerelésével, az üzemekben a hallgatók részére gyakorlati idő biztosításával.

a továbbiakban kiemelte, hogy a gépipar műszaki színvonalának gyorsütemű emelésében igen nagy eredményt érhetünk el a baráti szocialista országokkal való munkamegosztás jobb megszervezése és kiszélesítése révén.

gépiparunk műszaki színvonalának emelése, a világszínvonal elérése, - sőt egyes termékeink tekintetében annak tulszárnyalása - parancsolólag írja elő, hogy csökkentsük gépiparunk gyártmányainak nagy számát és sokféleségét. ennek eredmények ezenkívül - ami szintén elsőrendűen fontos - jelentkezik a munka termelékenységének emelkedésében is.

a termelékenység növelésének elengedhetetlen feltétele, hogy a gyárak és az üzemek az általuk már kidolgozott technológiai terveket maradéktalanul alkalmazzák, és megfelelő üzemszervezéssel biztosítsák a korszerű berendezések és gépek több műszakban történő üzemeltetését. tovább kell fejleszteniünk a gyártási folyamatok gépesítését, automatizálását azokban az üzemekben, amelyekben közép- vagy nagyszéria-termelést folytatunk.

az utóbbi időben több intézkedést tettünk, hogy az automatizálás területén a szétszórtan folyó kísérleti, kutatási munkákat jobban összehangoljuk, azok irányítását egységesebbé tesszük.

gondoskodni fogunk a gyárak és az üzemek kutató- és kísérleti laboratóriumainak fejlesztéséről. öntődei és kovácsolóüzemeink korszerűsítését tovább folytatjuk, termelékenységüket növeljük. kialakítjuk a szabványosított típusalkatrészek központjának bázisát.

ezután csörgő János a kohó- és gépipar gyártmányainak minőségéről szólt. a minőség az utóbbi évek során javult, vannak olyan termékeink, amelyek már elérik a világszínvonalat, külföldön is jól értékesíthetők.

a minőség további javítása céljából a napokban rendelkezést adtunk ki; köteleztük vállalatainkat a minőségi gyártás jobb megszervezésére, a minőség védelmére. erkölcsi és anyagi elmarasztalásban részesítjük azokat a gyárakat, vállalatokat, amelyek nem megfelelő minőségben állítják elő gyártmányukat.

/folyt.köv./

17.15

- 27 -

17.25 Zeri

megkezdődött

... 27. folyt./- szb

meggyőződés, hogy konstruktöreink, technológusaink és szakmunkásaink megértik e rendelkezésünk fontosságát, magukévá teszik célkitűzését és a minőség követelményét messzemenően szem előtt tartva, átgondoltabban végzik további munkájukat, hogy a ma még meglevő minőségi kifogások mielőbb és feltétlenül megszűnjenek.

befejezésül javasolta a benyújtott törvényjavaslat, az 1961. évi költségvetés elfogadását. /taps/

a következő felszólaló, dr. sáró andrás békés megyei képviselő egészségügyi kérdésekkel foglalkozott.

- népünk ma jobb körülmények között él, mint azelőtt - mondta - jók a szociális viszonyok, emelkedik a kulturális színvonal, és sokat javult az egészségügyi helyzet is. a járványos megbetegedések elleni küzdelem szép eredményeket hozott. lényegében megszűnt a gyermekbénulás, a sokoldalú védőintézkedések eredményeként csökkent a tbc okozta halálesetek száma, s kevesebb az új megbetegedés. örömmel számolok be arról, hogy előreláptünk a cse-
csemőhalandóság csökkentésében is.

a képviselő ezután arról szólott, hogy jóllehet államunk mind nagyobb összegeket fordít egészségügyi célokra, a fejlődés üteme az igényekhez képest elmaradt, tekintettel arra, hogy rohamosan nőtt a társadalombiztosítási szolgáltatásokra jogosultak száma.

- tavaly a kórházi ágyak száma ezerrel emelkedett; ez a kapacitás 1.2 százaléka, ugyanakkor 5 százalékkal nőtt az ápoltak száma.

szóvá tette, hogy az ország egyes vidékei között aránytalanságok jelentkeznek a lakosság egészségügyi ellátásában. vidéken jelenleg tízezer lakosra 33.9 általános kórházi ágy jut, békés megyében ennél rosszabb a helyzet, mindössze 27.6 az átlag. etekintetben javulást eredményez az orosházi kórház felépítése.

dr. sáró andrás felszólalása további részében békés megye egészségügyi helyzetével foglalkozott. ismertette a túlzott alkoholfogyasztás elleni társadalmi összefogás, a tbc elleni küzdelem formáit, eredményeit. rámutatott, hogyan lehetne egyes - helytelennek bizonyult - rendelkezések megváltoztatásával megjavítani a betegek - közülük is elsősorban a diétás étkeztetésben részesülők ellátását.

az 1961. évi költségvetés zárszármazását mind a szociális és egészségügyi állandó bizottság, mind a békés megyei képviselőcsoport, mind a maga nevében elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

17.39

18.35 Zseli

- 28 -

megkezdődött.../28. folyt./- szb

a keddi ülés utolsó felszólalója hodek józsef, komárom megyei képviselő volt. a termelőszövetkezetek termékeinek önköltségével foglalkozott, s elmondta, hogy szűkebb hazájában, a kisbattyánpusztai virágzó termelőszövetkezetben is sokszor vizsgálták a szakemberek, hogyan alakul egy-egy termék költsége. az a véleménye, hogy nem helyesen írják elő azt, hogyan kell az önköltséget számítani. eszerint ugyanis a munkaegységekre kiosztott pénzt is hozzá kell számítani az önköltséghez, tehát - látszólag - az a szövetkezet termel olcsóbban, amelyik csak 17 forintot fizet munkaegységként, - nem pedig az, amelyik 50 forintot.

olyan számítási módszereket kellene bevezetni, amelyek valódi képet adnak a mezőgazdasági termékek önköltségéről, a szövetkezetek gazdálkodásának gazdaságosságáról - hangoztatta. a kisbattyánpusztaiak egyébként az idén kísérletképpen maguk is végeznek önköltségszámításokat, s az eredményeket az év végén összehasonlítják majd a most érvényben levő számítási eljárások eredményeivel.

a képviselő ezután a televízió gyorsan népszerűvé vált ki mit tud? műsoráról beszélt.

- öröm volt látni - mondta, - mennyi ígéretes tehetségű, nagyszerű adottságokkal rendelkező fiatal vonult fel ebben a műsorban. csak dicséret illetheti a televízió illetékeseit e műsor megindításáért. annál kevésbé találkozott a tv közönségének helyeslésével a kamerák előtt lezajlott versengés végső eredménye, hogy tudniillik csak három, illetve négy díjnyertes vehet részt a helsinki vit-en. azt hiszem, sokak véleményét tolmácsolom, amikor azt mondom: nem hárman vagy négyen, de legalább huszonötven megérdemelték közülük, hogy a világifjúsági találkozóra utazzanak. biztos, hogy méltóan képviselnék a finn fővárosban hazánk fiataljait - mondta hodek józsef, a képviselők tapsa és helyeslése közben.

a nagy tetszéssel fogadott felszólalás után az elnök az ülést bezárta. az országgyűlés szerdán folytatja az 1961. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés jóváhagyására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását, majd az interpellációkra kerül sor.

/mti/

--

17.43

-29-

18.35 Zseli

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 189-480, 369-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

Magyar Távirati Iroda hírek

1962. július 4.

bb 1. számjegyekben kapott feladat alapján vezényli a legbonyolultabb alkatrészek elkészítését az újfajta programvezérlő - előadás a hazai gépipari automatizálás egyik főirányáról

i tz/gg/vl ki

1962. július 4.

a 3. országos automatizálási konferencián ács miklós, a kgmti mérnöke ismertette az automatizálás, elsősorban a gépipari automatizálás, egyik új, fontos módszerét, az ugynevezett számjegyes programvezérlést.

amint elmondotta, egyes bonyolult berendezések, alkatrészek, stb gyártásánál, amelyek kis darabszámban készülnek, a munkaidőnek körülbelül harmada jut a megmunkálásra, főleg a forgácsolásra. e munka automatizálásáért tehát érdemes jelentős erőfeszítéseket vállalni. több módszert dolgoztak már ki erre, s mindezek közül a legrugalmasabb a mintegy 10 éve született számjegyes programvezérlés. ennél a módszernél a berendezésnek, mint valami „mesterséges”, agynak, csupán az emlékezetébe kell vésni a számjegyekben rögzített feladatot, s a továbbiakban már önműködően adja ki a kellő pillanatokban a megfelelő parancsokat, úgyhogy mire az utolsó „vezényszó”, is elhangzik, még a legbonyolultabb alkatrész is pontosan az előírt alakban és méretben kerül ki a gépből.

ilyen megoldással külföldön például 16 hétről 20 órára sikerült csökkenteni száz sebességváltó-szekrény gyártási idejét, ami az önköltség 75 és a helyszükséglet 70 százalékos megtakarítását eredményezi.

ezek a berendezések ma még igen bonyolultak és drágák, azonkívül túlságosan sokáig tart náluk a feladat „megfogalmazása”, a berendezés nyelvén, és rögzítése a lyukszalagon. a fejlesztő mérnökök most ezeknek a kérdéseknek a megoldásán dolgoznak. a módszer elterjesztésével azonban helytelen volna megvárni munkájuk eredményét, mert a feladványkészítéssel kapcsolatos idővesztés már is sok területen bőven megtérül a lényegesen gyorsabb és selejtmentes megmunkálásban. azonkívül, bár a módszert ma még csak szűk körben alkalmazzák, már is fel kell készülni arra, hogy néhány év alatt sokkal nagyobb szerephez jut, s addig a dolgozóknak meg kell szerezniök a szükséges tapasztalatokat.

/folyt.köv./

Plk